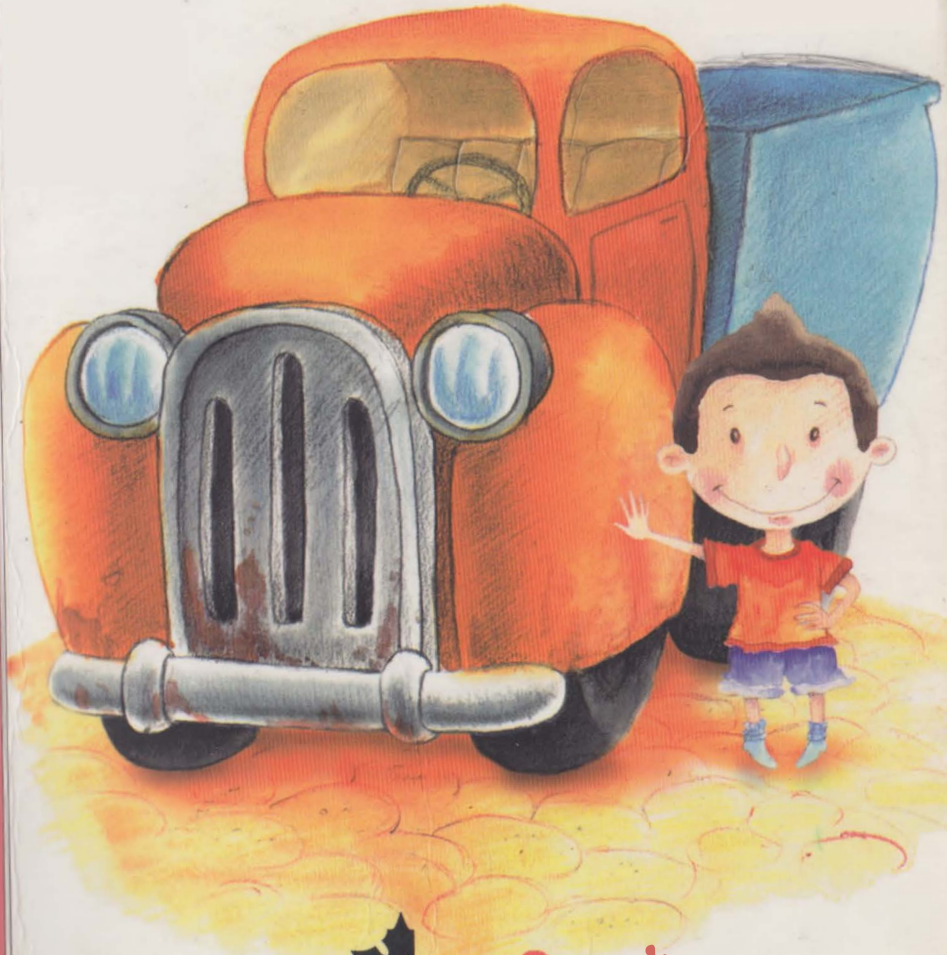

Rifat Ilgaz

BACAKSIZ

Kamyon Sürücüsü

Rıfat Ilgaz

Bacaksız Kamyon Sürücüsü

Rıfat Ilgaz / Bütün Eserleri / Çocuk Romanı

Bacaksız Kamyon Sürücüsü

ISBN 975 - 348 - 039 - 3

14. Basım İstanbul, Aralık 2004

Resimleyen: *Turgut Keskin*

Kapak Resmi : *Altan Saraçoğulları*

Baskı: *Ali Rıza Baskan Güzel Sanatlar Matbaası A.Ş.*

Yenibosna, Değirmenbahçe Cad. No: 59

Bahçelievler - İstanbul

Tel: 0212 503 58 40

©Çınar Yayınları, 1998

Tüm yayın hakları saklıdır.

Çınar Yayınları

Rıfat Ilgaz Kültür Merkezi

Çatalçeşme Sok. No: 50/4

Cağaloğlu / İstanbul

Tel: (0212) 528 71 40 pbx

Fax: (0212) 528 71 43

www.cinaryayincilik.com

cinar@cinaryayincilik.com

www.sunayakin.info

www.rifatilgaz.info

Rıfat Ilgaz

B Ü T Ü N E S E R L E R İ

*Bacaksız
Kamyon
Sürücüsü*

ÇOCUK ROMANI

Bacaksız'ın Başından Geçenler

Birinci Kitap

BACAKSIZ KAMYON SÜRÜCÜSÜ

İkinci Kitap

BACAKSIZ SİGARA KAÇAKÇISI

Üçüncü Kitap

BACAKSIZ OKULDA

Dördüncü Kitap

BACAKSIZ PARALI ATLET

Beşinci Kitap

BACAKSIZ TATİL KÖYÜNDE

BİRİNCİ BÖLÜM

«Al şu karpuzu!» dedi babası, «Kimseye göstermeden götür eve! Tamam mı?»

Babasının verdiği karpuzu iki yanından kucakladı Bacaksız. Ağırdı. «Nasıl götürürüm bu koskocaman karpuzu?» diye hem düşünüyor, hem yürüyordu. En azından, beş kilo çekerdi. Belki de o kadar değildi de Bacaksız'a öyle geliyordu. Kamburunu çıkara çıkara bir süre taşıdı karpuzu. Şaşılacak şey! Yürüdükçe ağırlaşıyordu. Papuçları kaldırım taşlarına çarpıyordu her adımda. Daha da bükülüyordu incecik bacakları. Bükülmeyip de ne yapacaktı bu bacaklar! Çöp gibiydiler. Nerdeyse «Çıt!» diye kırılacaklardı.

Şu tümseği de aşsa gerisi kolaydı. Bayır aşığı o kadar yorulmazdı. Soluk soluğa gelmişti işte!

Bu bacaklarda iş olsa, hiç ona «Bacaksız» diye ad takarlar mıydı? Taaa Cide'lerden beri taşıyordu bu adı. Mahalledeki çocuklar da nerden duymuşlardı, kendisine taa oralarda böyle dediklerini?

Üç beş adım daha dişini sıktıktan sonra, karpuzu yol kıyısındaki duvar çöküntüsünün üzerine oturttu. Uzun süre dinlenebilirdi.

Babası Külüstür'ünü gazlayıp gitmişti. Belki de karpuzları boşaltmaya bile başlamıştı, Yemiş İskelesi'nde.

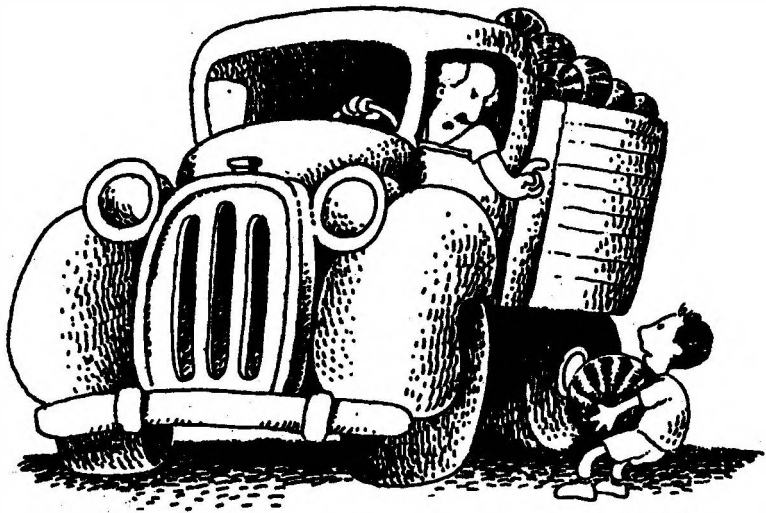
Bacaksız'ın babası sürücüydü, kamyon sürücüsü... Bacaksız da onun yardımcısı... Tekirdağ'dan çekiyorlardı kaç gündür bu karpuzları... Bu sondu artık. Yol sapağında babası frene basmış, «Atla!» demişti ona.

Kendisi de inmişti öbür kapıdan. Kamyonunda taşıdığı karpuzların en irilerinden birine uzanmış, kulağına getirip sıkılmıştı. Onu beğenmeyince bir başkasını seçmişti. Eliyle birkaç kez şap şap vurduktan sonra, çıkardığı sesi beğenmişti:

«Al bunu!» demişti, «Eve götür! Sakın düşürme haaa!...»

Sonra sağını solunu kollayıp «Kimseye gösterme!» diye de eklemişti. Ne tuhaf adamdı babası. Hiç koskocaman karpuzu başkalarına göstermeden eve götürebilir miydi?

Onun neden böyle söylediğini bilmiyor değildi, Bacaksız. Bu karpuz manava giden karpuzların arasından seçilmişti. Bir tek kuruş verilmeden en irisi, en güzeli, en olgunu onların olmuştu. Bu kadar karpuzu taşıyan şoförün, içlerinden bir tanesini seçip alma hakkı yok muydu? Belki de göz payı, taşıma payı, elleme payıydı bu!.. Ne olursa olsun koskocaman karpuz onlarındı işte! Daha olmazsa çıkarır, kuruş kuruş parasını da sayardı babası.

Hepsi güzeldi ya, eve nasıl götürecekti bu alamet karpuzu? Kamyonun tekerleği kadar vardı. Babası, geçenlerde üç yeni lastik almıştı lastikçiden. Yuvarlaya yuvarlaya götürüp kamyonu takmıştı. Hiç de kucağına alıp götürmeyi düşünmemişti lastikleri... Bacaksız da kamyon tekerleği gibi yuvarlaya yuvarlaya götüremez miydi, bu koskocaman karpuzu? Hıı!.. Bir denese!

Neden olmasındı! Karpuz, kamyon lastiğinden de kolay yuvarlanırdı. Dik durma zorunluluğu yoktu karpuzun. Lastik gibi bir yana yatıp hemen-
cecik yere de yapışvermezdi. Yuvarlanmadığı zaman bile olduğu yerde dururdu. Sokağa bıraktığın gibi yürür, itmezsen olduğu yerde devrilmeden kalır da kalırdı.

Bacaksız yavaşça duvarın üstünden yere indirdi karpuzu. Evleri yokuşun alt başındaydı. Şöyle bir dokunsa tıngır mıngır yuvarlanır, köşeyi döndü mü Fesleğen Sokağı'na sapar, evi bulurdu.

«Haydi yavrum!» dedi, «Haydi toramanım, kıyıdan kıyıdan!.. Yolun ortasına çıkmaca yok! Ezerler seni sonra! Yoldan gelip geçen arabalar param parça ederler seni! Hadi bakalım! Yok, aslanım, öyle hızlanmaca da yok, yavaş yavaş! Ne dir acelen be!»

Herkes neden böyle durup durup bakıyordu ona? Manavdan para verip almadığı için mi bakıyorlardı, bu elindeki karpuzla. Bu karpuzları babasının, taaa Tekirdağ'lardan beri kamyonu ile taşıdığını bilmiyorlar mıydı? Onu para verip almamıştı Bacaksız ama, kimden para verip alacaktı ki? Karpuzlar kimindi? Tekirdağ'daki bostan sahibinin malı olmaktan çoktan çıkmıştı. Henüz manavın da değildi. Karpuzlar babasının kamyonunda olduğuna göre, tümü babasının sayılırdı.

Yok, hayır, yoldan gelip geçenler bunlar için değil, karpuz bütün karpuzlardan büyük olduğu için bakıyorlardı. Hem bütün karpuzlardan büyüktü, hem de bütün karpuzlardan akıllı. Kendi kendine nasıl da gidiyordu usul usul... Kendi halinde, yuvarlana, yuvarlana...

«Hey anam!» dedi, coştı da, «Kimin var böyle uslu akıllı, söz dinleyen karpuzu be!»

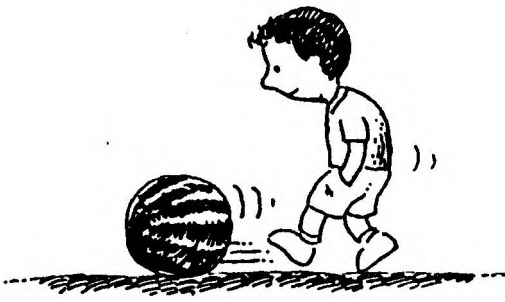
Babasının kamyonunda daha bunlardan elli tane, yüz tane vardı. Belki de daha büyükleri bile bulunurdu aralarında.

«Dur hele!» diye bağırdı. «Neden hızlanıverdiniz birden? Yoksa seni gözden çıkardım mı sanıyorsunuz? Biraz yavaş ol bakalım!»

Karpuz yetişebilmek için, Bacaksız'ın hızlanması gerekiyordu. Bir süre koştuktan sonra yorulmuştu. «Yavaş ol da, yan yana gidelim!» dedi, «Herkes de seni, elimden kaçırdım sanacak! Yuvarlaksan futbol topu da değilsin ya!.. Hem ben öyle futbol budalası çocuklardan değilim. Top, ayağıma yanlışlıkla gelirse vurur geçerim. Peşinden, av köpekleri gibi koşmam, dilim bir karış dışarda!..»

Sen kime söylüyorsun ki!.. Karpuz hızlandıkça hızlanıyordu işte!..

«Yooo aslanım!» dedi kendisi de biraz hızlanarak, «Beni öyle peşinden koşturamazsın, diyorum sana! Ben alacakaranlıkta yataktan kaldırılmış, bir kamyon sürücü yardımcısıyım! Gezmelerden değil, taaa Tekirdağ'dan, işten geliyorum! Bostandan, en azdan yirmi otuz karpuz da ben taşıdım, ben yükledim, bizim Külüstür'e. Ağır ol biraz bakalım!»

Kim kulak asıyor ki Bacaksız'ın çıkışlarına. Karpuz başını almış, atlaya sıçraya gidiyordu, önünden.

«Heeey sana söylüyorum, dik kafalı karpuz! Ham karpuz! Kabak herif! Yavaş ol biraz, diyorum sana! Peşinden koşturamazsın beni, diyorum! Yusuvarlak yaptılarsa seni, yuvarlanıp gidesin diye yapmadılar. Bütün yuvarlak olan şeyler yollara düşüp de tıngır mıngır yuvarlanmaya başlasalar ortalık alt üst olurdu. Bak senden çok daha tatlı olan portakallar da yuvarlak ama, hiçbiri sepetlerinden fırlayıp sokaklarda yuvarlanmıyor. Hem babam, ne demişti bana, 'sakın hiç kimseye gösterme,' demişti. Tamam mı?! Böyle deli deli yuvarlanırsan alırım kucağıma haaa!»

Birden hızlandı Bacaksız, yuvarlanan karpuzun önüne geçti. İki ayağını yana açarak dikildi önünde. Karpuz karşıdan hızla gelip ayaklarına çarptı. O hızla yukarı fırlayıp iki ayağının arasında durdu.

«Aferin, benim söz dinleyen karpuzum!» dedi, «İşte böyle olacak! Ben dur deyince, duracaksınız! Tamam mı?!»

Böyle her konuşmanın sonunda, «Tamam mı» demeyi babasından öğrenmişti.

Soluk soluğakalmıştı Bacaksız. Bir süre dindendi. Eğilip iki eliyle karpuzu yakaladı, kucağına aldı. Aman ne kadar da ağırdı. Gittikçe de ağırlaşıyordu.

«Haydi bakalım!» dedi, «Yürüyelim, yavaş yavaş!» Bacaksız ayaklarını aç a aç yürüyor, kamburunu çıkara çıkara kucağındaki karpuzu taşıyordu. Eve çok vardı daha... Taaa şu yokuşun altındaki sokaklardan birindeydi. Cide'den yeni gelmişlerdi, evlerinde eşya adına hiçbir şey yoktu. Memlekette neleri varsa satmıştı babası. Parasıyla işte bu Külüstür'ü almıştı. Kazandığı para onun onarımına yetmiyordu. Bugünlerde karpuz kavun taşıyordu Tekirdağ'dan... Bu iş bitince yazlıktan dönenlerin eşyalarını taşıyacaktı. Gece gündüz çalışıyordu babası. Eline iyi para geçiyordu ama, ay başlarında arabanın borçlarına yatırıyor bu paraları. Arabanın bonoları vardı. Kamyonu alırken paraları yetmemiş, satan adama borçlanmışlardı. Şimdi kazanıp kazanıp ödüyordu babası. Paraları hep o arabayı satana götürüyor, verdiği bonoları birer birer geri alıyordu. Ah bu bonolar olmasa ne

rahat yaşayacaklardı. Belki de bu paralarla iki günde bir et alıp yiyeceklerdi. Bacaksız çok seviyordu et yemeğini. Hele suyuna ekmeğini bana bana yemek ne de güzel oluyordu!

Karpuz yemek de güzeldi. Hele kaşık kaşık pilav yedikten sonra üzerine soğuk soğuk bir dilim karpuz, ne de güzel giderdi. Ağız mızıkası çalar gibi sularını akıta akıta...

Yorulmuştu gene. Ayaklarını kırarak yavaşça karpuzu önüne bıraktı. Bir futbolcu çalımıyla da üzerine patlak ayakkabılarıyla basıp durdurdu. Karpuz da, karpuzdu hani! Dilim yerleri kabuğunun üstünden bile belli oluyordu. Annesi eve gider gitmez bu çizgilere baka baka ekmek bıçağıyla keser, bir dilimini de eline tutuştururdu. Sıcak, bey-nine işlemişti. Hele babası tarlada sayıp sayıp karpuzları kucağına veriyordu ya, onları arabaya taşırken, sırtındaki gömlek terden su kesilmişti. Arabada gelirken biraz kurumuştu ama, şimdi gene yavaştan yavaştan ter başlamıştı. Biraz da sıkıntılıydı bu! Böyle ağır işler için daha çok küçüktü. Ah bu İstanbul çocukları! Adını kendisine bile unutturmuşlardı. Bahri'ydi adı. İlk günlerde «Bacaksız» adını eklemişlerdi mahallede... Olmuştu, Bacaksız Bahri! Ne demekti Bacaksız? Ayağı da vardı, bacağı da. Biraz küçükse, biraz da eğriyse hiç yok mu demekti? Daha İstanbul'a gele-

li ay olmadan «Bahri» büsbütün kalkmıştı ortadan. Bacaksız aşağı, Bacaksız yukarı.

Mahalleye bu karpuzla inerken görürlerse kimbilir neler yapacaklar, nasıl takılacaklardı ona!

«Hele Bacaksız'a bakın, kendinden büyük karpuzu kucaklamış, geliyor!» mu diyeceklerdi? Yoksa elinden mi alacaklardı? «Hadi aslanım!» dedi, «Biz onların sözüne aldırmayalım. Yavaştan yavaştan girelim yola!»

Yola gireceklerdi ama, nasıl gireceklerdi? Bu karpuz kucakta mı gidecekti, yoksa kendi ayaklarıyla tıptış tıptış mı yürüyecekti?

«Taşıyamam seni!» dedi. «Doğrusu bu sıcakta kucağıma alamam! Koskocaman karpuzsun! Kendi kendine yuvarlanıp gidersin, adam gibi!»

Öyle ya! İnsanlar bile birbirlerine nasılsın diye sordular mı, «Yuvarlanıp gidiyoruz!» demezler miydi?

«Haydi bakalım!» dedi, «Sen de yuvarlanıp git de arkandan bakayım!»

Durdurmak için karpuzun üstüne bastığı ayağını kaldırdı, hafiften dokunuverdi. Karpuz yuvarlanmaya başlamıştı. Yaya kaldırımın kıyısından keyifli keyifli yuvarlanıp gidiyordu. Yoldan gelip geçenler başlarını çevirip bakıyorlar, onun bu akıllı uslu gidişine gülüyorlardı. Yaşlıca bir kadın: «Oğlum!» dedi, «Bu karpuz tozların, toprakların içinde kirlenmez mi?»

«Kirlenmez teyzeciğim!» dedi Bacaksız.

«Kucağına alman daha doğru olmaz mı, evladım!»

«Ağır, çok ağır... Hem kirlenirse yıkarım onu ben! Bizim evin oralarda bir çeşme var!»

Oysa karpuzu yıkamayı hiç düşünmemiştir. Eğer yıkanması gerekirse annesi yıkayamaz mıydı, bu teyze de ne karıştıyordu işine?

Karpuz hızlanmıştı. Teyzeyle konuştuğu sırada karpuz alıp başını gitmişti. Koştur karpuzun arkasından. Tam yetiştiği sırada karpuz önüne çıkan bir taş parçasına takılıp kalmıştı. Burada durması gerekirken taşın üstünden atlamış, atlayınca daha da hızlanmıştı. Bacaksız alabildiğine koşuyor, gene de yetişemiyordu ona. Tam tersine, karpuz gittikçe hızlanıp uzaklaşıyordu. Bir ara onu gözden kaybedince:

«Tutun, tutun, kaçıyor!» diye bağırmaya başladı.

«Kim kaçıyor!» diye sordu yoldan geçen yaşlıca biri.

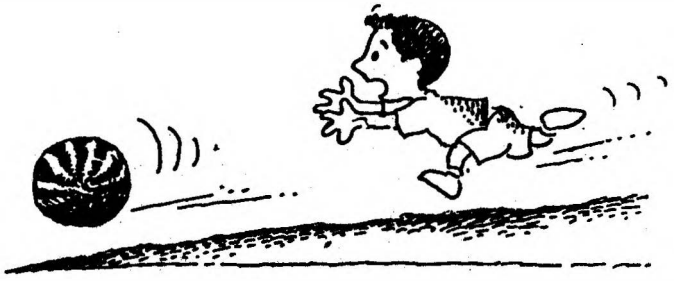
«Karpuz kaçıyor, karpuz!»

«Nerden kaçıyor be?»

«Kaçıyor işte! Önümden gidiyordu, birden hızlandı!»

«Ne duruyorsun! Yakalasan! Koş.»

Koş demek kolaydı. Koşmakla yakalanacağı yoktu ki karpuzun! Hem koşuyordu da gücünün

yettiği kadar. Karpuz sanki şahlanmıştı, yeşil bir at gibi önüne çıkan taşları, çakılları aşıyor, dur, durak bilmiyordu. Soluk soluğa kalmıştı Bacaksız. Bir ara durup soluk almalı, yüreğinin çarpıntısını yatıştırmalıydı. Koşsa da başaramazdı artık. Olduğu yere çöküverdi, yorgunluktan.

Oturduğu yerden yolun alt başına doğru bir göz attı. Şaşılacak şey! Karpuz yoktu, uzaklarda bile! Nasıl olurdu! Nereye giderdi karpuz?

Aşağıdan çok saçlı, çok sakallı bir adam geliyordu. Tam yanından geçerken:

«Amca!» diye seslendi.

«Buyur oğlum!» diye yanına yaklaştı adam.

«Aşağı doğru gidiyordu... Rastladın mı ona?»

dedi Bacaksız.

«Kime?»

«Karpuza!»

«Karpuza mı dedin?»

«Evet amcacığım; hızla gidiyordu bayır aşa-

ğı!»

«Karpuz mu gidiyordu?»

«Karpuz gidiyordu, görmedin mi?»

Adam şakacı bir şeye benziyordu:

«Gördüm!» dedi, «Görmez olur muyum. Ata

binmiş gidiyordu!»

Düpedüz Bacaksız'la alaydı bu. Oysa yaşlı başlı bir adamdı karşısındaki.

Böyle yol ortasına oturup kalırsa yaşlısı da alay ederdi kendisiyle, genci de... İster istemez kalktı ayağa. Şöyle bir gücünü toplayıp koşmaya başladı. Bir süre koştu. Görünürlerde karpuz marpuz yoktu. Yolun alt başına gelmişti. Görse, şu lisesi abiler görebilirlerdi karpuzu.

«Abiler!» dedi, «Karpuzumu gördünüz mü benim?»

Sarı saçlısı:

«Nerden bilelim senin karpuzun olduğunu?»

dedi, gülerekten.

«Şöyle aşağı gidiyordu.»

«Başında şapkası var mıydı?»

Kızmıştı. Bacaksız'ın öfkeden yüzü karmakarışık olmuştu.

«Alay etmeyin benimle!» dedi, ağlamaklı bir sesle.

Liselilerden ikincisi:

«Alay eden yok canım,» dedi. «Sen benim sorduğuma kulak ver! Karpuzun çekirdekleri nasıldı? Kırmızı mıydı, kara mıydı?»

«Ne bileyim ben!» dedi Bacaksız. «İçini açıp da bakmadım ki...»

«Ben de içini açıp bakmadım ama, biraz aşağıda parçalanmış bir karpuz gördüm. Çekirdekleri kıpkırmızıydı.»

Üçüncü liseli:

«Tekirdağ karpuzudur, olsa olsa,» dedi. «Çekirdekleri kırmızı olur, mutlaka oranın malıdır.»

Bacaksız uyanır gibi olmuştu:

«Tekirdağ mı dedin, abi?»

«Tekirdağ dedim. Bütün kırmızı çekirdekli karpuzlar, Tekirdağ doğumludur.»

Bacaksız düşünüyordu: Yuvarlana yuvarlana parçalanamaz mıydı karpuz? Futbol topu değildi ya dayansın. Taşlara çarptıkça parçalandı elbet.... Demirden de olsa dayanmazdı bu yuvarlanmaya.

«Nerde gördün abi?» diye sordu.

«Nerde olacak!» dedi, «Bayırın en sonunda. Yuvarlana yuvarlana gelmiş, küt diye yolun kenarındaki ağaca bindirmiş. Bindirince de tuz buz olmuş karpuzcuk! Öylesine dağılmış ki bir daha bir araya getirip tutturamazsın parçalarını! İyisi sen git yenisini al manavdan! Taşıyabileceğin kadarını al ki bu sefer, elinden kaçırmayasın!»

Abi, doğru söylüyordu. Suç hep babasındaydı. Kendinden büyük karpuzu kucağına oturtursa böyle olurdu işte!

Liseli abilerin işi vardı. Yokuş yukarı yollarını sürdürdüler. Bacaksız da yokuş aşağı yola koyuldu. Bir türlü inanamıyordu karpuzun parçalandığına. Cadde ikiye ayrılıyordu. Sakın şu yana sapmış olmasın diye düşündü. Olur a, yolun o yanı daha eğimli olabilirdi. Önüne baka baka gelen bir genç kıza sordu çekinerek:

«Abla!» dedi, «Bu yana doğru giden bir karpuz gördün mu?»

«Karpuz mu, dedin? Nereye gidiyor bu karpuz, bakalım?» dedi genç kız.

«Nereye gidecek?» dedi Bacaksız, «Eve gidiyordu önümden.»

Gülüyordu katıla katıla:

«Eve gidiyordu ha! Önünden, tek başına ha-aa?.. Demek artık karpuzlar bir başlarına gezmele-re çıkıyorlar öyle mi? Aman ne güzel! Tıpkı benim gibi... Sakın başına bir hal gelmesin bu karpuzun. Tek başına yola çıkıp da dolaşan karpuzu ne yaparlar biliyor musun sen?»

«Bilmiyorum abla! Ne yaparlar?»

«Önce başını keserler, sonra dilim dilim yapıp şapur şapur afiyetle yerler, anladın mı?»

«Nasıl yerlermiş benim karpuzumu!»

«Karpuz gerçekten seninse kucağında taşımam gerekirdi. Bir daha kulağına küpe olsun! Karpuzunu kucağından indirmezsene çok iyi edersin! Haydi güle güle, küçüğüm!»

Ne iyi kızdı bu! Hiç olmazsa kendisine Bacaksız dememiş, küçüğüm demişti. Küçüktü. Doğru söylemişti. Ufacık tefecikti. Çırpı gibiydi bacakları.... Gövdesini zor taşıyordu. Babası bütün bunları bilmezmiş gibi altı kiloluk karpuzu oturtuvermişti kucağına. Bu kadar küçük kucağa beş altı kiloluk karpuz nasıl sığardı? Böyle olurdu işte! Karpuz alır başını giderdi önünden!

«Nerelerdesin! Hangi cehennemlerde? Heey karpuz kardeş? Kavun dersem çıkma! Karpuz dersem çık!»

Liselilerin, az önce gösterdikleri sokağa kıvrıldı.

Beş altı tane sokak çocuğu yolun alt başından seslendiler:

«Ne var laaan! Ne bağırip duruyorsun, deliler gibi!»

Ağzı burnu kir içinde, saçları ensesine yapışmış bir kız:

«Ne arıyorsun buralarda sen!» dedi.

Bacaksız tanımıştı onu. Kemerpatlıcan Sokağı'ndan Sidikli Saime'ydi. Çöp tenekelerini tepe üstü diker, içinden teneke parçalarını, demir parçalarını ayırır, torbasına doldururdu. Dişe dokunur bir şeyler buldu mu da başlardı yemeye. Yanındaki çocuklar da ondan geri kalır kılıkta değildiler.

En geriden de çetenin başı Keriz Arif geliyordu.

«Söyle bakalım! Şoförün Bacaksızı!» diye üsteledi Saime, «Ne arıyorsun bizim çöplüğümüzde sen?»

Çöplük mü? Ne çöplüğüydü bu! Sokak pek o kadar temiz değildi ama, çöplüğe benzer bir yanı da yoktu.

«Hemen çekip git buralardan!..» dedi yanındaki Şopar Şaban. «Sen gitmezsen veririz eline, biletini! Yataklıyla gidersin sonra!»

«Karpuz!» dedi, «Karpuzumu arıyorum ben!»

Çakır gözlüsü:

«Sakın şu ağacın dibindeki karpuz olmasın?»

dedi.

Sidikli Saime:

«Kırmızı çekirdekli karpuz!» dedi. «Ne de

kıyak karpuzmuş ya!..»

«Oooh canına değsin! Bi yumulduk ki...»

«Karpuz değil, çay şekeriymiş!»

«Doğdum doğal böyle kıyağını yememiştim

karpuzun! Bal kutusu!»

İçlerinden biri en dişe dokunur lafı etmişti:

«Çok merak ediyorsan gider bakarsın ağacın dibine! Karpuzun kabukları orda duruyor!»

«Doğru!» dedi kız, Kabuklarını sıyırdık

ama, dışına dokunmadık. Bir bakışta anlarsın malını! Nah şurda, şu evin önündeki ağaç!»

Bacaksız gösterdikleri yöne doğru elleri cebinde yürüyordu. Çocukların tümü, o yana dönmüş, Bacaksız'ın kabukları görünce ne yapacağına bakıyorlardı.

Korka korka ağacın dibine varmıştı. Gemi gibi duran bir kabuğu ayağıyla çevirmiş, sırtını inceleyiyordu. Onun karpuzuydu bu, ağaca çarpıp da parçalanan karpuz, demek kendi karpuzuydu. Ne yapmalı, ne demeliydi bu karamsarlık çetesine. «Benim karpuzumdu!» dese bir daha peşini bırakmayacaklar, nerde görseler kendisiyle alay ede-

ceklerdi. Hiç açık vermeye gelmezdi. Onlar beş altı kişiydiler. Oysa kendisi tek başınaydı. Tek başına yaşanmazdı böyle büyük memleketlerde. Bundan sonra kendisi de arkadaşlar edinecekti. İnsanların olduğu gibi çocukların da en küçüğüydü, hem de güçsüzü... Akıllı olması, açık göz olması gerekirdi.

«Söyle be! Dilini mi yuttun!» diye seslendiler yokuşun başından. «Senin karpuzun muydu bu?»

Başını kaldırdı. Dilini içerden ön dişlerine getirip «Cık!» diye bir ses çıkardı. «Hayır» demekti bu! Ama onlar duymamışlardı.

«Karpuz senin miydi? Eğilip de baksana be!»

«A-ah,» dedi. «Benim değil! Benim karpuzum değil bu! Benimkinin çekirdekleri böyle kırmızı değildi!»

«Neee!» diye bağırdılar yolun üst başından, «Nerden biliyordun karpuzunun çekirdeklerinin kırmızı olmadığını?»

«Benim karpuzum İstanbul karpuzuydu!» diye toparlamaya çalıştı sözünü.

«Bu karpuz Tekirdağ karpuzu!»

Doğruydu, Tekirdağ karpuzuydu bu! Bilirdi bu kurtlar yedikleri karpuzun ne karpuzu olduğunu.

«Hadi bakalım!» dedi elebaşları, «Al voltanı bizim çöplükten! Bir daha seni buralarda görürsek kırarız o yampiri bacaklarını, çıtır çıtır!.. Yürü, ip tutmaca!»

Demek gitmişti koskoca karpuz! Demek şu yamyamlara yem olmuştu. Ağlamanın yeriydi ama, karşılarında da ağlanmazdı ki. Sağındaki yola döndü, kalabalığın içine karışıp gözden kayboldu.

İKİNCİ BÖLÜM

«Hakkı Amca!»

«Söyle bakalım, gene ne istiyor baban! Karaturp mu yoksa taze soğan mı? Hani baban da bilir keyfini Allah için! Yarım şişe içer ama, temiz içer... Yanından turpunu, salata, soğanını eksik etmez!»

«Yok amca!» dedi Bacaksız, «Salata soğan istemiyor. Turp da istemiyor.»

«Ne istiyor ya? Kavun mu?»

«Kavun da değil. Karpuz istiyor.»

«Karpuz mu?»

«Karpuz!»

«Be oğlum, bi yanlışlık olmasın sakın! Baban karpuzdan hoşlanmaz hiç!»

«Canım, babam kendisi için istemiyor ki karpuzu... Bizler yesin diye...»

Manav Hakkı, küçük bir karpuz almış Bacaksız'a uzatmıştı:

«Nasıl bu karpuz!» dedi, «Yeter mi?»

«Biraz daha büyüğünden olsun!»

«Büyükleri pahalı!»

«Sen büyük bir karpuz ver ama, biraz ucuz olsun!»

«Olur mu?..» dedi Manav Hakkı, «Hiç olur mu böyle şey! Hem büyük, hem olgun, hem de ucuz!..»

«Ben çok olmuşundan isterim demedim ki...»
«Ne dedin ya?»

«Biraz olmamış olsun da, daha ucuz olsun!»

«Anlamadım bundan bir şey!»

«Bak Hakkı Amca!.. Sen bana öyle bir karpuz ver ki... Ne kadar büyük olursa olsun... Olmamış karpuz olsun! Ucuz olsun yalnız. O kadar param yok benim!»

Manav hiçbir şey anlayamamıştı bundan:

«Peki baban istemedi mi bu karpuzu?»

«Canım, kim istediye istedi! Sen bana ucuzundan büyük bir karpuz ver. Ham da olsa olur!»

Gene hiçbir şey anlamamıştı ama:

«Aç elini!» dedi, «Bakalım kaç kuruşun var?»

Bacaksız, Tekirdağ'a giderken bütün biriktirdiklerini cebine koymuştu. Çıkarıp birazını manava gösterdi:

«Peki!» dedi, «Bu kadar paraya ancak sana şu karpuzu verebilirim. Halis kabak! Annene verirsen bu kabağın tavasını yapıp yedirir sana!.. Al hayrını gör!»

Karpuzu Bacaksız'ın kucağına oturtmuştu. Evin yolunu tutup da çeşmenin önünden geçerken Kek Ömer seslendi karşıdan:

«Ba... Ba... Ba... Ba!..»

«Söyle ne olmuş babama?»

Kek Ömer kekemeydi. Abiler ona bu yüzden «Kek» adını takmışlardı. Kekemenin kısaltılmışı...

«Söyle çabuk, babam eve mi geldi yoksa?»

«Yok ca... ca... ca... nım!»

«Ne olmuş babama be!»

Bu babayı da nereden çıkarıyordu Bacaksız? Kek Ömer ona ya Bacaksız diyecekti, ya da Bahri. «Ba» deyip kalmıştı işte! Mahallede onun yaşında kaç çocuk varsa, hepsi de çeşme başındaydı. Bacaksız'ı iri bir karpuzla görünce, çevirmişlerdi dört yanını. Ama az önce Bahri'nin annesi, Kek Ömeri görmüş, ona Bahri'yi sormuştu. «Çabuk gelsin eve... Görürsen söyleyiver!» deyip gitmişti. Kek Ömer'in telaşı burdan geliyordu.

«Ça... ça.. ça... ça!...»

Bacaksız'a «Çabuk eve git!» diyecekti ama diyemiyordu ki:

Çocuklar bulmuşlardı eğlenceyi. Onunla birlik olup başladılar Bacaksız'ı dürtüklemeye:

«Ça... ça... ça... ça!...»

Arka arkaya tek sıra dizildiler. Seksek Ali:

«Ça!.. ça!.. ça!...» diye başladı trenin makinesi gibi çalışmaya.

Bütün çocuklar da onunla birlikte söylüyorlardı:

«Ça... ça... ça... ça... ça... ça... ça... ça... ça!...»

Bir elini dudaklarına getirerek düdük gibi öttü:

«Düüüt!...»

İş trenciliğe dönmüştü:

«Ça!.. ça!.. ça!.. Düüüt!..»

Seksek Ali, Bacaksız'ı çocukların en gerisine sürükleyip götürdü:

«Sen burada duracaksın!» dedi, «Karpuz yüklü bir vagonun sen!»

«Haydi çocuklar gidiyoruz! İlk istasyon Bacaksız'ın evi! Karpuzu oraya boşaltacağız. Haydi başlayın! Ça... ça... ça... ça!..»

«Ça... ça... ça... ça!..»

«Düüüt!..»

«Ca... ça... ça... ça!..»

«Düüüt!..»

«Haydi çocuklar geldik!»

Dobiş Mehmet:

«Kesiyorum yük vagonunu trenden!» dedi.

«Yürümeyin durun biraz!»

Bacaksız'ı kucağındaki karpuzla çekti aradan, yolun kenarında bıraktı:

«Seni boşaltsınlar!» dedi. «Biz gidiyoruz!

Düüüt!..»

Tren uzaklaşıp gitmişti. Yolun kenarında kalan Bacaksız Bahri ıkına sıkına karpuzu evin kapısına kadar götürdü. Bir adım atacak hali kalmamıştı. Yoksa bu trencilik oyununu bırakıp kolay kolay eve girmezdi:

«Anne!» diye seslendi.

Annesi arka pencereye çamaşır asıyordu. Bacaksız'ın yüzünü görmeden:

«Boyu devrilesi!» dedi, «En sonunda gelebildin öyle mi?»

«Ben Tekirdağ'dan geliyorum!»

«Tekirdağ'dan geliyormuş! İki saattir bir karpuzu getiremedin eve! Huriş Teyze görmüş seni! İki saat önce. Kucağında karpuzla bayır aşağı iniyormuşsun. Nerelerde kaldın kaldın bu saate kadar!»

Demek birinci karpuzla görmüştü onu. Sonra neler olmamıştı, neler!.. Annesinin haberi yoktu ki olanlardan, bitenlerden.

«Karpuz ağırdı, zor getirdim! Bak babam verdi bunu!..»

Annesi dikiliyordu karşısında. Kolları sıvalıydı. Kaynar suya soka çıkara kıpkırmızı olmuştu elleri. Pamuğa dönmüştü. Karpuzu aldı kucağından, kulağına getirip sıktı yavaştan:

«Bu adam hiç anlamaz karpuzdan!» dedi. «Bula bula bunu mu buldu eve yollayacak! Götür at bunu çöp tenekesine!»

Bacaksız annesinin bu bilgiçliğine çok sevinmişti. Tam istediği gibi yürüyordu işler. Karpuzun çöp tenekesine atılması güzeldi. Önce kesilmeli, sonra atılmalıydı. Babasına «Kestik, ham çıktı!» diyebilmeliydiler.

«Anne!» dedi Bacaksız, «Şu karpuzu bi kesene sen!»

«Elimi bile sürmem o kabağa! Gelsin de baban kendisi kessin!»

Babası karpuzu değil, Bacaksız'ı keserdi. Hele bir karpuzu tanırса...

«Anne be!» diye mızmızlanıyordu Bacaksız, «Hele kes şunu! Ham da olsa biraz yiyeceğim ben! İçim yanıyor susuzluktan!»

«Su içeceksen işte su! Koy koy iç! Ham karpuzu yiyeceksin de ne olacak!»

«Ben karpuz isterim!..»

«Ziftin pekini ye!.. Vermiyorum işte! Gelsin de görsün baban seçtiği karpuzu! Kendi eliyle kes-sin de, anlasın!»

«Karpuuuz!.. Karpuz isterim beeen!»

«Boşuna mızmızlanma! Yok karpuz diyorum sana!..»

«Karpuuuz! Ben karpuz isterim!»

«Ne yapacaksın kabak karpuzu! Katır mısın sen!»

«İsteriiim!»

«Seni katır seni! Git gözüm görmesin!»

«Bir yere gitmem! Karpuuuz!..»

Sokaktan bir korna sesi geldi. Hem de üç kez... Bu bir bildiriydi. Ben geldim demekti. Ama bunu; Şoför Apti Dönmez'in evinde hiç kimse

duymamıştı. Kamyonu kapının önüne bırakan Apti Dönmez, cebindeki anahtarla kapıyı açarken Bacaksız Bahri kapıya arkasını vermiş, ter ter tepiniyordu:

«Karpuz isterim karpuuuz!..»

Kapının açıldığını, kocasının içeri girdiğini duyamayan Pakize Dönmez:

«Sus!» diyordu, «Baban gelmeden kesmem bu karpuzu ben! Boşuna zırlama! İnanmaz gönderdiği karpuzun kabak çıktığına. Kendi eliyle kessin de görsün!»

«Neee!» diye gürlledi Apti Dönmez. «Kim demiş kabak diye! Tam ikiyüz karpuzun içinden seçmiştim onu ben! Kıpkırmızı çıkmazsa çekirdekleri, bana da Apti Dönmez demesinler! Tamam mı?»

Pakize Dönmez, kocası kadar gürültücü değildi:

«Boşuna üzme tatlı canını!» dedi, «Bu karpuzun çekirdekleri, ne kırmızıdır, ne de kara! Sararmamıştır bile!»

Bacaksız'ın önünde duran karpuzu eline alıp bakan Apti Dönmez:

«Nedir bu?» dedi, «Bu karpuzu nerden aldın sen! Manavda bile satmazlar böyle kabağı! Doğru söyle!»

«Valla baba... Ben...»

«Doğru söyle diyorum!»

«Valla doğru söylüyorum baba!»

«Satar mı manav böyle kabak karpuzu?»

«Satar valla baba!..»

«Sus! Satmaz böyle kabağını!»

«Satar valla billaaa! Gözüm kör olsun ma-

navdan aldım ben!»

«Nasıl manavdan alırsın! Benim verdiğim

karpuz ne oldu?»

«Kaçtı baba!»

«Nereye kaçtı? Kim kaçırdı?»

«Ben kaçırdım baba!»

«Nasıl kaçırdın, anlayamadım! Yahu, hanım, deli olacağım, ben de kaçıracığım nerdeyse, tamam mı? Karpuz insanın elinden kaçır mı be?»

«Benim kaçı baba, elimden kaçtı! Kaçtı bayır aşağı... Gözüm kör olsun gitti gitti de vurdu ağaca! Parça parça oldu!»

«Gördün mü sen!»

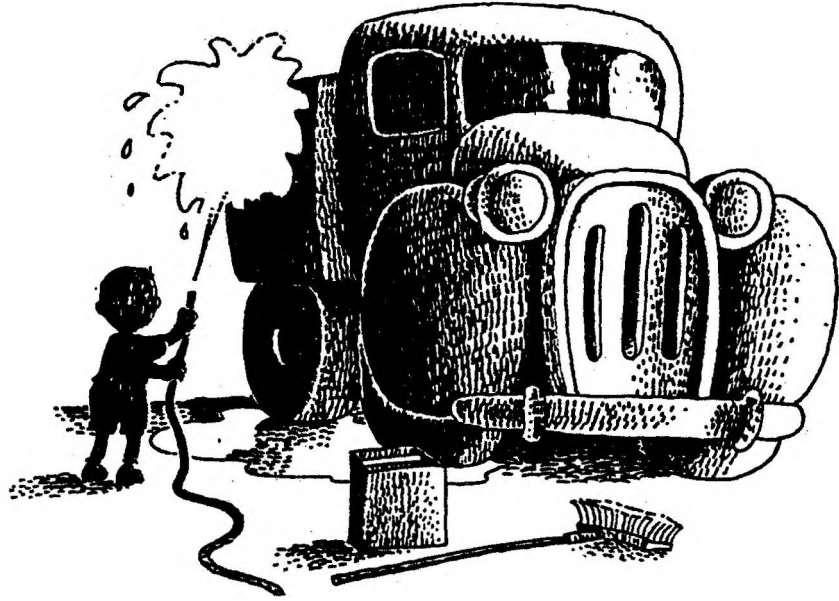
«Kara Marsıklar söyledi! Keriz Arif... Şo-par... Sidikli Saime... Onlar yemişler, kaçırdığım karpuzu. Çekirdekleri kırmızı kırmızıymış!»

«Seni miskin, seni beceriksiz, seni sakar herif seniii!.. Yürü bakalım çeşme başına!.. Al şu kova-yı! Şu fırçayı da al! Kamyonu pırıl pırıl yıkayacaksın, tamam mı? Sana sıpalar gibi şu kabak karpuzu yedirmezsem akşam, bana da Apti Dönmez demesinler! Yürü Bacaksız, doğru çeşme başına! Tamam mı!»

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Şoför Apti'nin Külüstürü, çeşmenin önünde yatıyordu. Yorgun bir sütçü beygiri gibi, burnundan soluyordu sanki. Tam otuz iki yıllık kamyondu bu! Anadolu'yu karış karış gezmiş, sanki asfalt yollardan kovulmuş, taşlı topraklı yollarda sürgün cezasına çarptırılmıştı. Taşıyacak bir şey bulamadı mı, kırpıntı kâğıtların balyalarını taşırdı İzmit kâğıt fabrikasına. Bozuk bir kilitle kapağı tutturulan paslı tenekeden bir sandığı vardı. İçinde işe yarayan, yaramayan türlü takımlar bulunurdu. Keyif bu ya, Bacaksız bu sandığı karıştırmaktan çok hoşlanırdı.

Koşa koşa çeşme başına gelmiş, önce babasının yerine oturmuştu. Babası eve hışımla girdiği için kontak anahtarını bile çekip çıkarmamış, üzerinde unutmuştu. Tam, anahtarı çevirip arabayı yürütmenin sırasıydı ama, babasının tokadından az önce kurtulmuştu. Yeniden cezaya çarptırılması ağır gelirdi bu kez. Hem cezası da iki kat... Ne iki katı, dört kat, sekiz kat olurdu. İyisi mi, avadanlık sandığını, paşa paşa açmalı, hortumu eline almalı, çeşmenin musluğuna geçirmeliydi. Nerdeyse ko-

valarla kadınlar bastırır, arabayı rahatça yıkatmazlardı.

Babası evin kapısını açmış, ona sesleniyordu uzaktan:

«Başla! Ne duruyorsun! Geçtin karşısına da kamyonun resmini mi çekiyorsun! Başla diyorum sana!»

Başla demesi kolaydı! Neresinden başlayacaktı! Tüm toz toprak içindeydi araba! Musluğa geçirdi hortumu. Önce arabanın dört lastiğini ıslatıp çamurlarını yumuşattı. Babası hep böyle yapar-

dı. Sonra lastiğın ucunu, kamyonun kasasına çevirdi. Tekirdağ'dan gelirken sarsıntıyla yarılan karpuzlar, yapış yapış kirletmişti tüm kamyonu. Musluktan fışkıran sular önüne ne gelirse alıp götürüyordu.

Şimdi de sıra gelmişti kamyonun dışına! Bir ara lastik boruyu kamyonun üstüne bırakıp fırçayı aldı eline. Sular nerelerden akıyorsa, oralara sürtmeye başladı. Çok eğlenceli işti bu! Babası sanki onu oynayıp hoşça vakit geçirsin diye yollamıştı çeşme başına! Ne iyi adamdı şu babası! Şu Külüstür'e atlar, bütün gün didinip dururdu. Kazandığı parayı hani tutup eve getirse bari! Tüm paraları, hep Külüstür'ün benzinine, yağına yatırırdı. Bak hele, sen eve kahvaltılarda yağ getirme, peynir getirme, Külüstür'e yedir kutu kutu yağları! Şu liralarda Külüstür'ün vergisine, Külüstür'ün onarımına, lastiklerine. Şu demet demet paralar mı? Şu beşyüzlükler de ay başlarında bonolara! Yani bütün kazandıkları hep Külüstür'e! Çoluk çocuk ne yer, ne içer, ne giyer, kimse sormaz! Bir gün Bacaksız'ın tepesi atmıştı da, babasına asılmıştı:

«Hey baba! Bir iki ay sonra oğlun Bahri, okula başlayacak! Sen şu Külüstür'ü boşla da birazcık oğlunu gör,» diyecek oldu.

Babasının kaşları çatıldı:

«Sen okula başlarsan ne yazar, başlamazsan ne yazar!» dedi, «Ama ben, Külüstür'ün aküsünü yenilemezsem, araba zıncı diye durur. Eve ne bir lokma ekmek girer, ne de bir tek zeytin tanesi... Tamam mı?»

Ne adamdı şu babası. En sonra söyleyeceğini, önceden söyler, böyle, «tamam mı,» diye kapatırdı sözünü.

Hortumu kamyonun üstünden yere indirip kaldırıma boydan boya uzattı. Şimdi sıra Külüstür'ün altına gelmişti. Kamyonun en pis yeri de buralarıydı, çamurlukları, lastikleri... Adı üstündeydi işte, çamurluk! hiç buraları temiz olur muydu? Dört tekerleği yeniden ıslattı, fırçaladı. Az önce buralara hortumu tuttuğu için yumuşamıştı çamurlar... Suyu görünce dökülmeye başlamışlardı. Sonra eğildi arabanın altına... Külüstür'ün, bütün geçtiği pis sokaklardan birer anı kalmıştı, rotların, dişlilerin, balataların arasında. Eğilip eğilip boruyu, açıkta kalan bu kirli demir parçalarının üzerlerine tutuyor, yapışmış çamurları önce yumuşatıyor, ikinci üçüncü tutuşta tertemiz ediyordu.

Sıra gelmişti, önemli yerleri bir güderiyle silip kurulamaya. Önce camlardan başladı, içeriden dışarıdan nemli bezlerle silip parlatmaya... Güderiyle görünür yerlerdeki ıslaklıkları şöyle bir kurtuttuktan sonra arabanın içine girip, babasının

oturduğu mindere geçti kuruldu. Babası arabayı yürütmeden önce şu kontak anahtarını çevirir, motor ısınsın diye bir süre çalıştırır. O da böyle yapsa kötü mü olurdu? Babası yerine geçip oturdu mu hiç bekletmeden marşa basar, hemen yürütürdü arabayı. Zor muydu sanki arabayı yürütmek... Bacakları biraz uzun olsa hemen marşa basardı, Külüstür'ü hooop yürütüverirdi... «Yooook!..» dedi, «Önce el frenini boşaltırım. Öyle yağma yok! Freni çekili duran araba hiç yürür müydü? Kek Ömer bile, Seksek Ali, Lüfer Temel bile bilirdi bunu! Kendisi bilmezse ayıptı. Bir kamyon sürücüsünün oğluydu, bugüne bugün. Ayıptı bütün bunları bilmezse!

İşte geliyordu çekirge sürüsü karşıdan, Paytak Yılmaz en öndeydi, Dobiş Mehmet, Lüfer Temel... Seksek Ali'yle Kek Ömer de arkada... En önemlisi Paytak Yılmaz'ın kardeşi Sevil... Sarı Sevil... Ay, ay, ay! Hapşırık Gülten de var aralarında... Tam sırasıydı, araba kullandığını göstermenin. Babası, her zaman bu anahtarı, arabanın üzerinde de bırakmazdı! Anahtarı, şöyle gaza basıp bir çevirse!.. Önce el frenini gevşetse de... Şöyle geriye doğru bastırıp da... Şu yana çevirip... İşte hah şöyle!..

Çekirge sürüsü arabayı hemen çevirivermişti. En azından on kişi, on beş kişi. Kamyonu şu sula-

rın, çamurların üstünden biraz ileriye alsa... Kuru bir yere getirip bıraksa?.. Ha? Babası görünce, «aferin Bahri,» dese, «bunu çok iyi düşünmüşsün! Benim aslan oğlum! Benim akıllı oğlum, benim becerikli Bacaksız'ım!» Şu gaz pedalı değil miydi? Şu da kontak anahtarı!.. Sağa mı çevrilecekti, sola mı?.. Şu yana olmazsa, bu yana! Hooop!.. İşte böyle!.. Uzat ayağını! Daha, daha, daha!.. Bırak şimdi direksiyonu da... Uzat ayaklarını! sırası mı direksiyonun şimdi be!..

Hah, işte çalıştı... Bas gaza! Daha, daha!.. İki ayağınla birden bas!.. Bak nasıl çalışıyor Külüstür? Hem de takır takır, saat gibi!.. Bir yürütse. Yürütebilse!.. Neden yürütememiş! Külüstür'ü de yürütmek iş mi? Babası şurasını burasını kurcaladı mı, hır hır hır!.. Hı hı hı hırrr! Bir ayağıyla gaza, bir ayağıyla da marşa bastın mı, hop, silkinip atlar ileri!..

Haydi aslanım! Hop!..

Çekirge sürüsü Külüstür'ün önünü kesmiş, hep birden Bacaksız'ı kızdırmak için el çırpıyorlardı:

«Pır pır eder uçamaz, kuyruğu kopmuş kaçamaz!.. Pır pır eder uçamaz, kuyruğu kopmuş kaçamaz!»

Paytak Yılmaz:

«Haydi dayanın çocuklar!..» dedi, «Aküsü boşalmış bu Külüstür'ün!»

«Kabarmazsın Kel Fatma! Annem güzel, sen çirkin! Pır pır eder kaçamaz! Kanadı da kopmuş uçamaz!»

Şıpır şıpır terler akıyordu, Bacaksız'ın alnından. Çalışıyordu da neden yürümüyordu bu Külüstür? O kadar zor muydu bu iş be!..

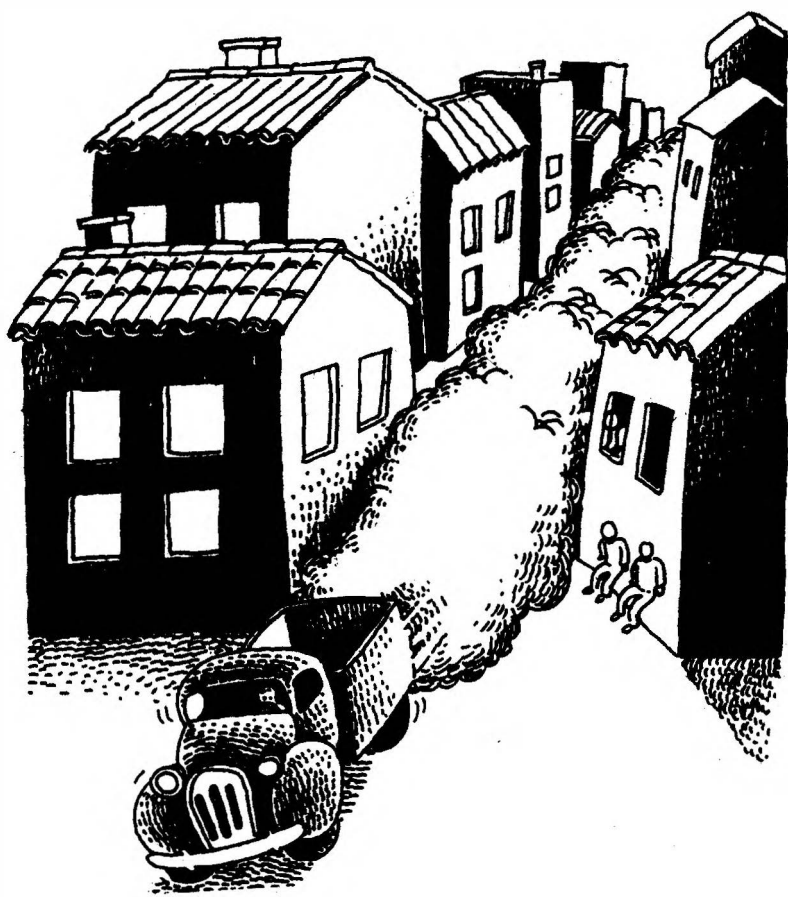
Gaza bir daha bastı. Sonra marşa yüklendi bütün gücüyle. Bir tıkırtıdan sonra kamyon bir silkindi, atladı ileri. Durmamıştı bu sefer. Gidiyordu bayağı... İşte çeşme bile geride kalmıştı.

«Yaşa Külüstür! Aslan Külüstür! Çekilin önünden çocuklar! Dümdüz eder sizi sonra!»

Çeşmenin az ilerisinde kıvrılıp yatan mahalle köpeği Tasasız, üzerine doğru gelen Külüstür'ü görünce tası tarağı toplayıp kaçmıştı. Bu Bacaksız için büyük başarıydı. Adam çiğneyebileceğine köpekler bile inanmıştı. Bayağı gidiyordu Külüstür, hem de gittikçe hızlanarak! Ama istediği yöne gitmiyordu ki!..

İki eliyle direksiyona sarılmış, Külüstür'ün başını sola doğru çevirmek için uğraşıyordu. Eğer sola çevirmezse baş aşağı vuracak, gaza basmasa da araba kendiliğinden hızlanacaktı.

Direksiyonu iki eliyle boyuna çeviriyordu. Ama Külüstür gene de o yana, sağ yana doğru gidiyordu. Yolun başına gelmişti. Çevirmezse bur-

nunun doğrusuna bayır aşağı vurup gidecekti, gidecek değil, gidiyordu bile!

«Heey! çekilin önümden!»

Başını kapının camından çıkarmış, önündekilere bağıırıyordu:

«Yoldan bi yana çekilin!.. Valla ezer sizi! Dümdüz eder! Çekilin önümden diyorum!»

Gözü bir ara Karamarsık Çetesi'ne ilişmişti. Hani o karpuzu hapır hapır yiyen kirli çocuklara! Şopar Şaban'la Sidikli Saime en baştaydı. Bacaksız'ı Külüstür'ün direksiyonunda görünce şaşırılmışlar, bakakalmışlardı.

«A be Bacaksız!» dedi, Şopar Şaban, «A be ne işin var senin direksiyonda be!»

«Şuncağız çocuk kamyon sürer mi be!»

Çetenin öteki üyeleri de ellerindeki mısırları dişlemeyi bırakmışlar, ağızları açık, Bacaksız'a bakıyorlardı:

«Heeey Bacaksız!» diyordu Sidikli Saime, «İn aşaaa be, kaza yapacaksın durup dururkene!..»

Sanki Bacaksız kamyonu durdurur da inebilirmiş gibi! Külüstür onun bu sözlerini duymuş da öfkelenmişti sanki. Saime'nin üzerine doğru gidiyordu, onu susturmak için! Buna Saime bile inanmıştı:

«Çevir arabanı be! Ezeceksin beni!»

Hızlanmıştı araba. Bacaksız direksiyonu bırakmış, başını camdan çıkarmıştı. Bağırıyordu durmadan:

«Heeey yoldan bi yana! Vallaaa hepinizi ezer. Şaka demiyorum, pestile çevirir hepinizi! Yoldan bi yana!.. Vallaaa ezeeee!»

İstanbul'da edindiği düzgün konuşmayı şaşkınlıktan, unutmuş, memleketinde konuştuğu ağızla sesleniyordu sokaktakilere:

«Bi yaaa!.. Yoldan bi yaaa!.. Vallaaa şaka demeeeyon! Zapedemeeyon gamyonu! Kör olayım canınıza kıyaaa!..»

Hızla bayır aşağı giden kamyon, kendiliğinden başını dik yokuştan yana çevirmişti. Çok iyi bir rastlantıydı bu... Paytak Yılmaz ara sokaktan koşmuş kesmişti önünü.

«Bacaksız!» diye bağııyordu yandan, «Ulan kornaya bassana be! Kornayı unuttun mu yoksa?»

Kornaya basmanın tam sırasıydı doğrusu. Ama nasıl basacaktı? Korna nerdeydi, nasıl çalışırdı? Bütün bildiklerini şaşkınlıktan unutmuştu. Bağırarak daha kolaydı. Durmadan bağııyordu. Bağırmaktan başka hiçbir şey gelmiyordu aklına:

«Zapedemeeyon! Yoldan bi yaaa!.. Canınıza kıyaa!»

Çantalılar, çantasızlar... Küfeliler küfesizler, sepetliler sepetsizler... Gençler, yaşlılar, kızlar, oğlanlar... Yoldan kim gelir geçerse, kopup gelen kamyonu görenler birbirlerini ellerinden, kollarından tutup şu yana, bu yana hızla çekiyorlar, altına gitmekten birbirlerini koruyorlardı. Tatlı canlarını kurtardıktan sonra da durup peşinden şaşkın şaşkın bakıyorlardı. İçinde hiç kimse görünmüyordu kamyonun, bir ses duyuluyordu, o kadar:

«Yoldan bi yaaa! Zaptedemeeeyon! Şaka de-meeyon, dümdüz edee!..»

Karamarsık çetesi de toz olmuştu yoldan.. Daha ezilen, yaralanan yoktu... Sokakta kim varsa birbirini uyarıyor, küçükleri bir yana çekiyorlardı. Pazarcıların küfeleri, sepetleri Bacaksız'ın dediği gibi dümdüz olmuştu. Satıcıların işportaları, tezgâhları, kapları, kacakları ütülenmiş gibiydi.. Arabanın geçtiği yer, silindir geçmiş gibi dümdüzdü. Ne tümseği kalmıştı, ne girinti çıkıntısı...

Gözleri yuvalarından fırlayan Bacaksız, taaa karşıda, sabahleyin karpuzun çarptığı ağacı görmüştü. Yolun bir kenarında tek başına duruyordu. Yokuşun başından kopup gelen karpuz bu ağaca çarpıp parçalanmıştı. Bu sefer de tam ters yandan Külüstür gidiyordu üzerine doğru. Bacaksız'ın içinden gelen bir ses:

«Bırak gitsin, elleme!» diyordu ona. Bir şey dediği yoktu ki Bacaksız'ın. Külüstür bildiğini okuyordu. Ağaç ilerde, yükseklerde kalmıştı. Kamyon ağaca yaklaştıkça hızını yitiriyordu. Külüstür geldi, geldi, geldi, küttt!..

Zınk diye duruvermişti işte! Koşarak gelen deri ceketli biri, kamyonun kapısını bir anda açıp girmişti içeri. Girmesiyle el frenini çekmesi bir olmuştu. Böyle yapmasa araba geri geri gider, arkasına kim çıkarsa ezerdi.

Bacaksız'ın babasının arkadaşıydı bu deri ceketli amca... Şoför Salih derlerdi ona. Karagümrüklü Şoför Salih... Babasının askerlik arkadaşıydı...

Kapıyı açıp indirdi Bacaksız'ı:

«Nedir zorun!» dedi, «Baban bile zor kullanıyor bu Külüstür'ü? Sen nasıl kullanırsın be!...»

Çok şakacı adamdı Salih Amca:

«Ver bakalım ehliyetini!» dedi.

«Ehliyet mi? Ne ehliyeti?»

«Kamyon kullanma ehliyeti!»

«Yok ehliyetim!»

«Yok da ne halt etmeye geçersin direksiyona?»

«Ben direksiyona geçmedim ki... Babamın minderine oturdum. Arabayı çamurdan kurtardım. Bir de baktım ki...»

«Bir de baktın ki araba gidiyor, öyle mi? Sen hiçbir yerini kurcalamadan kendiliğinden araba kalkıp gidiyor. İşe bak sen! Baban nerede, evde mi?»

«Evdeydi...»

«Ne yapıyordu evde?»

«Karpuz... Karpuz...»

«Karpuz mu yiyordu? Tam bulmuş karpuz yiyecek zamanı!...»

«Yok, karpuz, iyi karpuz değildi, olmamıştı da...»

«Ham karpuzu mu yiyordu?»

«Yok, hayır Salih Amca! Ben kabak karpuz getirdim de eve...»

«Neden olmuşunu getirmiyorsun?»

«Olmuşu kaçtı elimden!»

«Kaçtı mı dedin? Karpuz mu kaçtı? Kim kaçırdı?»

«Ben kaçırdım.»

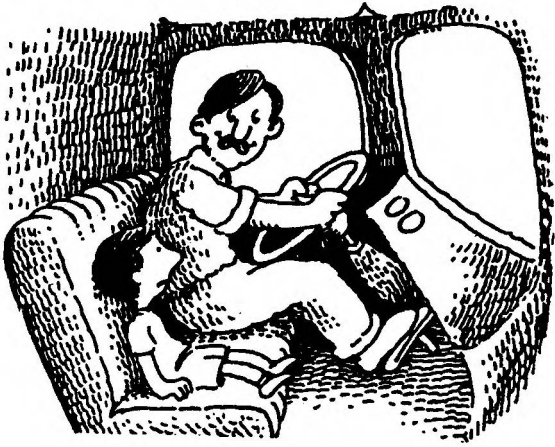
«Nereye kaçırıyorsun anlayamadım!»

«Bayır aşağı kaçırdım elimden karpuzu da... Şu ağaç var ya... Geldi, geldi, küt diye tosladı! Toslayınca paramparça oldu... Karamarsık Çetesi, geçti, parçalanan karpuzun başına, yedi bitirdi.»

«Bir şey anladımса ben de o dediğin Marsıklar gibi Arap olayım! Sen şimdi bin şu Külüstür'e de, arabayı aldığın yere bırakalım! Gir bakalım öbür kapıdan!»

Bacaksız hemen girip oturdu, şoför yardımcısının yerine. Salih Amca, bir sigara yakıp direksiyona geçti. Az önce çevirdiği kontak anahtarını bu kez de ters yana çevirince araba çalışmaya başlamıştı. Geri vitese geçen Külüstür, yokuş aşağı geri geri iniyordu. O yaramaz kamyon uslanmış, mu-ma dönmüştü. Bir süre yavaş yavaş yol aldıktan sonra birden sola kıvrılmış, mahalleye giden sokağa dalıvermişti.

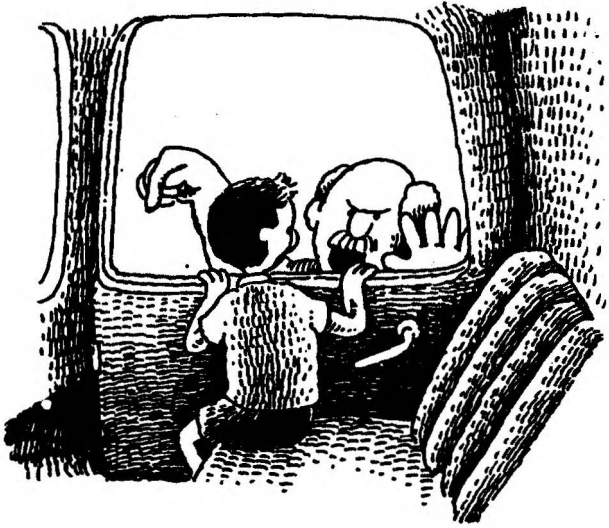

Çocukların haber vermesiyle evden fırlayan Şoför Apti, deli gibi koşuyordu. Külüstür'ün karşıdan akıllı uslu, üzerine doğru geldiğini görünce birden dikilivermişti olduğu yere. Gözlerinin çapağını silip arabanın içindeki şoförü seçmeye çalışıyordu. Demek yalandı çocukların söyledikleri. Demek Külüstür'ü Bahri değil, arkadaşı Şoför Salih yürütmüştü. Tertemizdi arabası; böyle temiz kamyona binmeye herkes özenirdi doğrusu.

Külüstür, gerçek sahibi, Şoför Apti'nin hizasına gelince birden duruvermişti. Sahibini tanımış da durmuştu sanki, Külüstür.

«Nerden böyle!» dedi, Şoför Apti, kendi yerinde arkadaşını görünce:

«Hiç,» dedi Şoför Salih, «Şöyle bir dolaştık, geldik. Senin Bacaksız'ın canı biraz gezmek istemiş de... Onu gezdirdim. Hava da öyle güzel ki!..»

Ama Şoför Apti, arkadaşının söylediklerini hiç dinlemiyordu, gözleri hep Bacaksız Bahri'deydi.

«Hele in bakalım!» dedi, «İN de sana arabaya binip gezmeyi göstereyim!»

Bahri inecek yerde, Şoför Salih'e sokuluyordu.

«Salih Amca!» diyordu, «Sen de inme, olur mu? Sonra babam beni...»

«Ne yapar baban seni? Döver mi? Yook, dövmez! Neden dövsün! Ne yaptın ki sen? Araba-

yı ne güzel de yıkamışsın! Bu kadar temiz iş gören adam, neden dövülsün! Ben olsam beş lira verir, al bu parayla kendine kocaman bir karpuz al da, afiyetle ye, derdim!»

Oysa karpuz işini çoktan unutmuştu Şoför Apti. Çocuklardan duyduğu kamyon olayı her şeyi unutturmuştu ona. Yeniden karpuzu anımsamıştı:

«Hele insin o!» diye bağırdı, «Ona ben öyle bir karpuz yediririm ki, tadını bir daha unutamaz!»

Gözlerini açarak Bacaksız'ın üzerine doğru yürüdü:

«İn çabuk arabadan! Daha duruyor!»

Kapının koluna yapıştı. Öfkeyle çekti kapıyı, açamadı. Ağaca bindirince kapı sıkışmıştı az önce. Zaten yayı bozuktu, büsbütün bozulmuştu. Bir daha asıldı, a ah!

«Aç!» diye bağırdı, «İçerden aç, bastır kolu da!..»

Bacaksız o kadar aptal değildi. İçerden kapıyı açsın da, «buyur baba beni istediğin gibi pataklayabilirsin» mi desindi. Babası ensesinden yakalayınca bacakları havada kırık masa gibi sallansın mıydı? Yere bırakır bırakmaz da, iki yanağına birer tokat... Öyle yağma yok!..

«Aç diyorum, şu kapıyı!»

Babasının hatırı için elini kapının koluna uzattı. Yavaştan şöyle bir çekti. Dirice çekseydi, açılırdı belki ama Bacaksız açmak için çekmemişti ki...

«Çek!» dedi babası, «Hızlı çek! Bastır! Hızlı bastır.»

Kendisi de dışardan zorluyordu. Çocuklar da toplanmışlardı kapının önüne. Dayak törenini çok yakından izlemek istiyorlardı. Babası tepiniyordu durduğu yerde öfkeden:

«Bastır! Hızlı bastır!»

Bacaksız, sözüm ona bastırıyordu.

Çocuklar:

«Bastır Ankaragücü!» diye hep birden top alanlarındaki gibi bağırıyorlardı.

«Haydi bastır!»

«Bastır Galatasaray!»

«Haydi bastır cim bom bom!»

Şoför Salih yalancılıktan kapıyı açmak için elini uzatırken ayağıyla da marşa bastı. Arabanın gazını kesmemişti. Külüstür bu kalabalıktan bunalmış gibi birden silkinip ileri atıldı. Onlar ne olup bittiğini anlamaya çalışırken, sokağı dönmüş-tü bile. Bacaksız kurtulmuştu...

«Çok sağıl Salih Amca!» dedi, «Hadi size gidelim. Kerem'le Elif'le uslu uslu oynarım ben! Hiç kavga etmem onlarla!»

Salih Amca gülüyordu:

«Baban bizim evi bilmez mi sanıyorsun! Bir saat sonra evdedir. Ne dersin, gidelim mi bizim eve!»

«Gidelim! Fatma Teyze, araya girer, vermez beni! Babama kahve pişirir. Soğuk su verir. Yatıştırır onu. Hem ben Kerem'le, Elif'le oynamak istiyorum. Deniz de gelsin, Zeynep de!»

İyi bir düşünceydi bu.

«Peki!» dedi. «Seni ben onların yanına bırakayım da, Külüstürünü babana götürüp vereyim. O da binsin de öfkesini yatıştırırsın! Ne dersin?»

«Ah benim akıllı Salih Amcacığım! Sen çok yaşa emi!»

«Çok yaşayayım da seni dayaktan kurtarayım, öyle mi? Seni Bacaksız senii! Hep kendini düşünürsün! Haydi bakalım, atla aşağı. Geldik!»

Bacaksız Bahri, kapının koluna yapıştı. Çektiği gibi açılıvermişti kapı. Şaşılacak şeydi doğrusu... Az önce babasının yanında, çekip çekip açılmayan, o sıkışmış kapıydı bu! Ne kapıydı ya!..

«Haydi!» dedi, «Doğru eve! Önce dokun zile bakayım, evdeler mi?»

Bacaksız koşa koşa gitti, kapının ziline dokundu. Pencereden Bacaksız'ın geldiğini görmüşlerdi. Zil çalınmasa da gene açacaklardı kapıyı. İçerden ne kadar çocuk varsa, dökülüvermişti kapının önüne!

«Haydi çocuklar!» diye seslendi Şoför Salih, Külüstür'ün camını sıyırdı da, «Güzel güzel oynayın! Size helva alıp geliyorum!»

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Zeynep güçlü bir kızdı, güreşçi yapılı... Bacaksız ondan çok çekinirdi. Aynı yaşta oldukları halde tuttuğu gibi devirirdi onu. Bu evde, boğuşmanın bir anlamı yoktu. Sonunda yüzü kızaracak kendisi olduktan sonra, neden itişip kakışmalıydı. İyi ama, bu iri kıyım kız, hiç itişip kakışmadan duramazdı ki! İyisi mi bu Zeynebi masalla, öyküyle uyutmalı, uyuşturmalı, onu boğuşmaktan alıkoymalıydı. Bu Kerem de çok haşarı çocuktur doğrusu! Gücü yeter yetmez, o da karıştırdı bu yaramazlıklara... Ama, Deniz de, Elif de uslu çocuklardı. Durdan da, sustan da anlarıydı. Eğer Bacaksız, mahallede olay çıkarmamış olsaydı, doğrusu bu dört çocuğun nazını dinleyeceklerden değildi. Daha olmazsa bir sokak ileriye gider, Karamarsık Çetesi'nin şuraya buraya nasıl saldırdığını, karın doyurmak için ne savaşımına girdiğini izler, gene de oyalanırdı. Ne halt etmişti de kaçırmıştı elinden karpuzu. Sonra hele son düşüncesizlik!.. Külüstür'e atlayıp şoförlüğe kalkışmak da ne oluyordu! Sonunda mahalle çocuklarına kepaze olmuştu işte! Paytaklara, Dobişlere, Kek Ömer'lere, Seksek

Ali'lere, Hapşırık Gülten'lere, Lüfer Temel'lere...
Hepsinden kötüsü Sevil'e... Sarı Sevil'e...

Ama çilesiydi, çekecekti. Bu çocuklar da iyi çocuklardı ya... Ah, bu tuttuğunu büken Zeynep olmasa!..

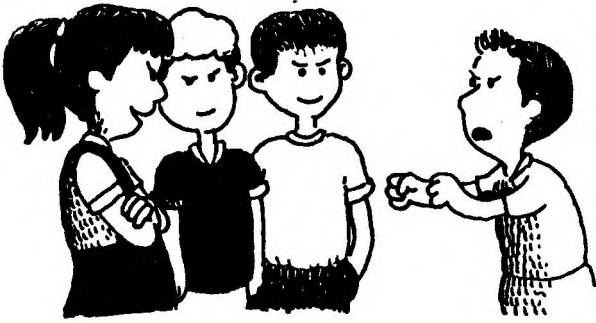
Dörderden sekiz göz şimdi Bacaksız Bahri'ye bakıyordu. İki göz de Fatma Teyze'nin, eder on göz... Soruyorlardı ondan:

«Ne yaptın da düştün buraya? Bir cam mı kırdın? Saksı mı devirdin? Birinden dayak mı yedin yoksa? Birine kötü bir söz mü söyledin? Anneni mi, babanı mı kızdırdın? Söyle ne yaramazlık ettin de düştün buraya? Bu sokağa neden sürüldün? Bu eve niçin kapatıldın?»

Evet, haklıydı bu gözler... Bir şeyler anlatmalı, onları inandırmalı, «buraya sizinle oynamaya geldim, vallaha hiçbir yaramazlık yapmadım,» demeliydi. Hem de inandırmalıydı onları. Kolay mıydı bu o kadar?..

Bir denemeliydi hiç olmazsa!

«Çocuklar!» diye başladı. Beğenmedi bu girişi. Çocuklar, çocuk olmaktan hoşlanmazlardı. Kendilerini kocaman adam sayarlardı. Beş yaşındaki Defne bile, «Ben küçücük çocukken sütümü dökmüşüm,» diye anılarından söz ettiğine göre, kendisini kocaman bir kız sayıyor demekti.

«Arkadaşlar!» diye başladı. Güzel bir başlangıçtı bu. On beş yaşındakiler bile böyle başlayabilirlerdi söze, kocaman adam oldukları halde.

Ama Zeynep:

«Hadi ordan Bacaksız!» dedi, «Sen nasıl bizim arkadaşımız olursun! Ben tuttuğum gibi uzatırım seni!»

«Canım!» dedi, «Uzatmak başka, arkadaşlık başka... Biz şimdi hep birlik olur, Karamarsık Çetesi'ni önümüze katabiliriz.»

«Katamayız! Sana güvenemem ki.»

«Neden güvenemezmişsin!»

«Dayak yersin sen onlardan!»

«Kaçarım da yine yemem!»

«Korkak!»

«Ben korktuğum için kaçmam ki...»

«Peki neden kaçarsın?» diye sordu.

«Senin yanında dayak yemekten utanırım da ondan!»

«Kavga bu! Dayak yemek de var, işin içinde... Kaçmak daha mı iyi sanki? Korkak sen de!»

«Vallaaa korkak değilim ben!»

«Öyle, korkak değilim, demekle insan yürekli olmaz. Girer kavgaya ya döversin, ya dövülürsün! Kaçmazsan korkak olmadığını gösterirsin bize!»

Doğru söylüyordu Zeynep! Nerden de tutturmuştu bu konuşmayı. Hem güçlüydü bu Zeynep, hem yürekli, hem de çeneliydi. Kendisiyse laf ebesi, haylaz, yaramaz... Ne var ki söze bir başladı mı çoğu arkadaşları dinlerlerdi onu.

«Söyle!» dedi Zeynep, «Neden getirdi, Kerem'in babası seni buraya? Doğru söyle!»

«Neden doğru söylemeyecekmişim! Mahalle çocuklarıyla kavga ettim. Hepsini dövdüm, attım bizim kamyonu. Üzerlerine sürdüm arabayı. Kaçırdım onları birer köşeye!»

«Atmaaa!»

«Bastım gaza! Bastım marşa!...»

«Bastır bakalım, sıkı bastır!»

«Haydi bastır cim bom bom! Hangi bacaklarınla bastın gaza be! Senin bacakların yetişir mi ki?»

«Neden yetişmesin! Şöyle bir kaydım direksiyondan, iki ayağımla birden bastım gaza! İki elimi kaldırdım, yapıştım direksiyona... Tank gibi

sürdüm arabayı üzerlerine. Ellerini kaldırıp, «Teslim, teslim!» diye bağırdılar! Onları tam teslim alıyordum, Salih Amca geldi. «Haydi bize gidelim,» dedi, «ne yapacaksın onları teslim alıp da,» dedi. Öyle ya!.. Onları teslim alınca hepsini bir yere kapatacağın ki bir şeye benzesin! Bir de başlarında nöbet tutacaksın.»

«Hadi ordan palavracı. Hiç teslim olanlar bir yere kapatılır mı? Hırsız mı onlar?»

«Neden kapatılmamış! Zindanlara bile atılır. Teslim almışım onları ben! Ne istersem yaparım. Falakaya bile çekerim!»

«Yuuu!.. Falakacıya, bak! Haydi Falakacı sen de!»

İşin sarpa sardığını anlayan Bacaksız, konuyu değiştirmek için:

«Bu sabah bizim Külüstür'le, şeeey, bizim kamyonetle diyecektim, Tekirdağ'a gittim ben!»

«Atmaaaa!»

«Gözüm kör olsun ki atmıyorum, bu sefer. Tekirdağ'dan bizim kamyonu doldurduk karpuzları...»

«Hani sizin arabanız kamyonetti? Neden kamyon diyorsun?»

«Kapıda görmediniz mi, bizim arabayı?»

«Gördük!» dedi, «Ne kamyonet ne de kamyon... Külüstür bir arabaydı.»

«Hadi diyelim ki külüstür... Doldurduk bizim Külüstür'e karpuzları... Tam bizim evin yolundan geçerken babam kucağıma kocaman bir karpuz koydu.»

«Kimindi bu karpuz?» dedi, Kerem.

«Kimin olacak, babamın karpuzu!»

«Baban parasını verdi de mi aldı bu karpuzu?» diye sordu Zeynep.

«Bizim kamyondaki karpuzların hepsi de bizim olur.»

«Olmaz!»

«Neden olmasın! Babam birer birer saydı da koydu kamyonu. Manava da birer birer sayıp da teslim edecek onları. Biri eksik çıkarsa o da çıkarır parasını verir.»

«Baban manavın karpuzlarından yürütmüş demek! Yuuu!.. Çalınmış karpuz o!.. Nasıl yediniz o karpuzu?»

Bu işi de karıştırmıştı Bacaksız, en sonunda. Şimdi ne yapmalıydı?

«Biz o karpuzu yemedik ki...» dedi.

«Ne yaptınız ya?»

«O karpuz kaçtı, biz yemedim.»

«Nereye kaçtı?»

«Getirirken elimden kaçtı. O kaçtı ben kovaladım. Ben kovaladım o kaçtı. Bir yerde yakaladım, aldım kucağıma. Kocaman karpuz. Taşımaları

çok zordu. Dinleneyim diye biraz yere koyayım dedim. Gene kaçmaz mı? Alıştı bir kere kaçmaya. Bu sefer daha da hızlı gidiyordu. Koştuğum peşinden, tutamadım. Köşeyi dönüp de önünü kestirirken Karamarsık Çetesi çıktı karşıma. Çengel Recep en öndeydi... Yanında da, Keriz Arif'le Şopar Şaban. «Tutun şunu,» dedi adamlarına, tam altı kişi üzerime atladı. Şöyle bir silkindim. Tam ellerinden kurtulacaktım ki Sidikli Saime üzerime atıldı. Bir yumrukta işini görürdüm onun ama, ben kızlara el kaldıramam ki... Ayıptır kızlara vurmamak... Erkekliğe yakışmaz!»

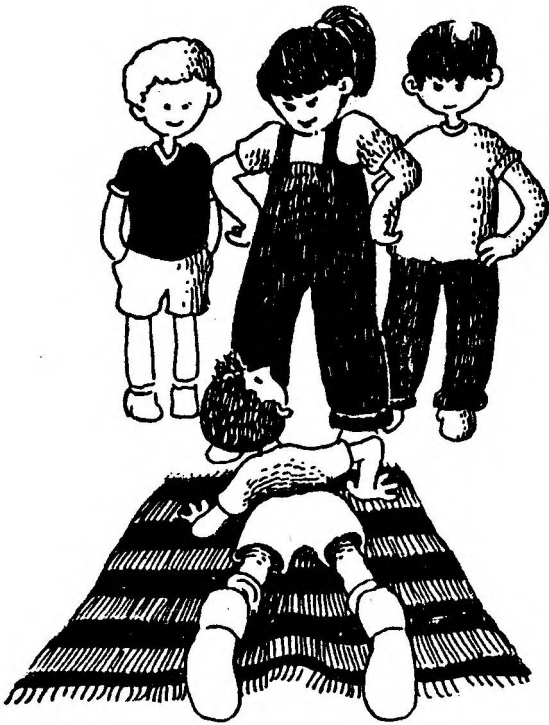
Zeynep katıla katıla gülüyordu:

«Hele şu miskine bak!» dedi, «Sen yumruk vursan ne olur ki... Hadi, bana vur da göstereyim sana!.. O eskidenmiş, krallar, padişahlar zamanında... Fırfırlı, kolalı etekler giyerlermiş. O eteklerin içinde ne koşulmuş, ne de kavga edilmiş. Şimdi öyle mi? Bak benim tulumum var. Sırtımda da kısa kollu gömleğim. Tuttuğum gibi atarım adamı ben! Gözün kesiyorsa çık karşıma!»

Doğru, Zeynep'in karşısına çıkamazdı. Bacaksız. Yalanın da kaynağı, kuyusu kurumamıştı ya!..

«Ben kızlara el kaldırmam, demedim mi size!»

«Geç karşıma!.. Gözün kesiyorsa el kaldır da göreyim!»

Zeynep, onu ensesinden çektiği gibi uzatıverdi boylu boyunca, kilimin üzerine:

«Kızlara el kaldırmazmış! Bacaksız sen de!»

Bacaksızı öylesine yere vurmuştu ki, toparlanıp kalkamıyordu. Nasıl kızdı bu Zeynep! Kendi yaşında oğlanlardan daha güçlüydü. Hadi diyelim ki Bacaksız Bahri kavruktu, çelimsizdi, birçok nedenlerden gelişememişti. Gelişmişleri de vururdu yere Zeynep, hiç dinlemezdi.

Peki, Bacaksız ne yapsındı da Zeynep'ten bu yenilmişliğin acısını çıkarsındı. Okula henüz gitmemişti ki, ortaya bilgisini döksün de onu şaşırt-sın, serseme çevirsin! Ama ne olursa olsun, bütün güçsüzler, bütün cılızlar, çelimsizler gibi çenesine güvenecekti, ortaya attığı akıl almaz düşüncelerle çevresinde kim varsa hepsini şaşkına çevirecekti.

«Çocuklar!» diye başladı gene.

Hepsi birden:

«Biz çocuk değiliz,» diye düzelttiler.

«Arkadaşlar!»

«Biz senin arkadaşın da değiliz, palavracının birisin sen!»

«Ama ben size arkadaşım, diyorsam, arkadaşım sayılmalısınız! Sonra benim babam şoför, sizin babalarınız da şoför...»

Zeynep:

«Bizim babalarımız kamyon şoförü değil! Bizim babalarımızın arabası, senin babanın arabası gibi külüstür mü? Amerikan arabası!»

Oysa Zeynep'in babasının arabası iki gündür çalışmıyordu. Hırsızlar gece lastiklerini çalmışlar, arabayı takoz üstünde bırakmışlardı. Bunu mahallede bilmeyen yoktu.

Bacaksız:

«Bütün arabalar kullana kullana bir gün eskiyecek, bizim kamyon gibi külüstür olacak!» dedi.

«Olsun! Olana kadar da bizim araba sizin arabayı geçecek!»

«Ne olursa olsun, senin babanın adı, gene de şoför değil mi?»

«Ama taksi şoförü!..»

«Sonra, ben biliyorum, Salih Amca'nın da, Hüsnü Amca'nın da arabaları kendilerinin değil, başkasının!..»

«Ama benim babam istediği arabada çalışır!» diye belirtti Zeynep.

«Benim babam şimdilik kendi arabasında çalışır. Ne kazanırsa hepsi kendisinin. İlerde Külüstür'ü satıp yeni araba alacak.»

İşin doğrusu böyle değildi. Ne kazanırsa Dolapdere'deki onarımcıların, yedek parçacıların eline geçiyordu. Kendisi de biliyordu ya, hep Zeynep'e inat söylüyordu bunları. Bu arabaları satanlar, onlara da satanlar, her şeyi öyle kurnazca hesaplamışlardı ki, arabayı kullanan sürücülerin eline hiçbir şey geçmez, ancak çolukları, çocukları çalıştıkları sürece aç kalmazlar, açık kalmazlardı. Bacaksız, bunları çok iyi biliyordu. Zeynep, babasının çalıştığı arabaya binip kendisi gibi, Tekirdağ'a İzmit'e, Çatalca'ya gitmemişti ki!.. Hem nasıl giderdi? Dört lastiği birden çalınmış, takoz üzerinde duran arabayla...

Onları şaşırtmak için:

«Siz hiç Boğaz Köprüsü'nden geçtiniz mi?» dedi Bacaksız.

Hiçbiri Boğaz Köprüsü'nden geçmemişti. Bu görgüsüzlükleri, bilgisizlikleri yüzünden ezilmişlerdi. Bacaksız da köprüden geçmemişti ama, onlardan üstün yanını bulmuştu şimdi.

«Arkadaşlar!» dedi, «Boğaz Köprüsü dünyanın en büyük, en güzel köprüsüdür. Hiç ayakları yoktur. Altından büyük büyük vapurlar geçer, gene de direkleri değmez! Altından uçaklar bile geçebilir çocuklar!»

Hem «çocuklar» demişti, hem de «arkadaşlar» demişti de çıt çıkaramamışlardı, şaşkınlıktan!

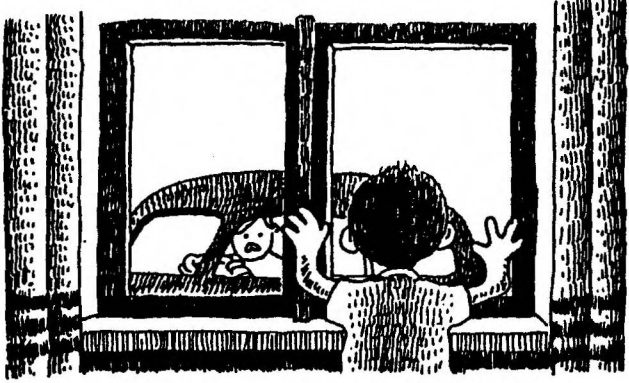
«Bir akşam bizim arabayla geçtik Boğaz Köprüsü'nden... Her iki yanında sıra sıra ışıklar yanıyordu. Babam bana dedi ki, bak oğlum burası Avrupa'dır, karşısı da Asya'dır. İşte çocuklar biz Avrupa'dan Asya'ya bizim Külüstür'le geçtik. Ya işte böyle arkadaşlar!.. Babalarınızın bindiği arabalarla övünüp duracağınıza, söyleyin babalarınıza, bir gün sizi yanlarına alsınlar da Boğaz Köprüsü'nden geçirinler!.. Dünyanın en güzel Boğazı'ndan geçmiş olursunuz!»

Zeynep, şaşkınlıktan, «Hadi ordan palavracı, sen de!» diyememişti, dalıp kalmıştı.

«Peki!» dediler, «Söyleyeceğiz babalarımıza. Bizi Boğaz Köprüsü'nden geçirinler. Haydi arka-

daşlar, şimdi evcilik oynayacağız. Elif'in kedisi de katılacak bize. Elif, Kerem'le ev sahibi olacak... Eğer su istersek bardağın altına tabak da koyacak! Haydi başlıyoruz!»

BEŞİNCİ BÖLÜM

Şoför Salih'in Ford'u üç kesik kornayla geldiğini bildirdiği zaman Bacaksız, eline verilen bardaktan ilk yudumu alıyordu. Elif hemen percereye koştu:

«Babam geldi!» diye ellerini çıırttı.

«Ne yapalım geldiyse!» dedi Zeynep.

«Elini sallıyor! İkimizden birini istiyor!»

«Beni istiyordur!» dedi Bacaksız.

Koştı pencereye.

Şoför Salih, onu pencerede görünce,

«Gel! Çabuk!» diye elini salladı.

«Yaşasın!» dedi Bacaksız, «Salih Amca beni arabasına bindirecek!»

Gene de üzgündü. Ne güzel evcilik oynuyorlardı.

Ayrılık gelip çatmıştı işte.

«Ben gidiyorum!» dedi, Bahri. «Bir gün bizim eve de gelirsiniz. Hoşça kalın çocuklar!»

«Güle güle!» dediler. «Ama biz çocuk değiliz!»

«Hoşça kalın arkadaşlar!»

«Güle güle!.. Gene gel, bekliyoruz!»

Ellerini sıkmayı düşündü. Uzun işti dört kişinin elini teker teker sıkmak... Mutfağın kapısından:

«Hoşça kalın Fatma Teyze!» dedi, «Çay çok güzel olmuş... Peynir ekmek de güzeldi. Sağol!»

«Güle güle git! Annene selam söyle!»

«Söylerim, bize de buyur, olur mu? Ne güzel evcilik oynadık arkadaşlarla...»

Salih Amcası kornaya bir kez daha dokunmuştu. Bacaksız sokak kapısından çıkarken:

«Aha geldim!» dedi, «Nereye gidiyoruz?»

«Nereyesi var mı? Eve!»

Ev çok uzakta değildi ki... İnsan şöyle güzel bir taksiye bindi mi biraz açılmalıydı. Geçip yanına oturan Bacaksız'a Şoför Salih:

«Seni eve bırakayım da...» dedi.

Araba kendi sokaklarına doğru yol alırken:

«Sonra?» diye sordu Bacaksız.

«Çocukları biraz gezdireceğim.»

«Nereye götüreceksin onları?»

«Boğaz Köprüsü'nden geçireceğim.»

«Çok güzel!» dedi Bacaksız. Ama içinde bir şey cız etmişti.

«Sen geçmişsindir köprüden, değil mi?» diye sordu Salih Amcası.

Bu işin yalanı olmazdı artık. İçerde konuşma olsun diye köprüden söz etmişti ama, büyüklere şakadan da olsa yalan söylenmezdi.

«Yok,» dedi, «Geçmedim!»

«Sen nasıl olsa geçersin bir gün. Babanın Külüstürü'yle...»

Kafası bir şeye takılmıştı Salih Amca'nın:

«Peki ama...» dedi, «Siz Cide'den gelirken nasıl geçtiniz bu yana?»

«Araba vapuruna binip de geçtik. O zaman daha köprü yoktu ki...»

Araba kapının önünde durmuştu.

«Haydi in bakalım!» dedi Şoför Salih.

İnemiyordu korkudan:

«Babam...»

«Baban evde yok! İzmit'e gitti, yarın gelecek!.. Yarına kadar da unuttur olanı biteni!»

Demek ne dayak vardı, ne de azar!

«Yaşasın!» diye bağırdı.

«Bırak da yaşasını!» dedi, «Bir daha ne karpuzu kaçır, ne de Külüstür'ü yürütmeye kalkış! Babanın elinden kurtulamazsın bi daha!»

«Peki Amcacığım! Sağol! Bir daha yapmam, söz!»

Arabadan iner iner inmez bütün çocukları çevresinde bulmuştu. Paytak Yılmaz:

«Alkışlayın çocuklar!» dedi, «Memleketimizin en değerli kamyon sürücüsü! Bacaksız Bahri!»

İçlerinde okula giden tek kişi Paytak'tı. Şarkıcıları tanıtan Kepçeoğlu gibi konuşuyordu:

«Aynı zamanda uzak yol şoförü!»

Kek Ömer, «Çocuklar!» diye söze başlayacak, bütün kekemeler gibi şakalar yapacaktı:

«Ço... ço... ço... ço!..»

Dobiş hemen omuzlarına iki elini uzattı:

«Ço ço ço ço!.. Ço ço ço ço!..»

diye lokomotif gibi ses çıkarmaya başladı:

«Ço ço ço ço!.. Ço ço ço ço!..»

Hapşırık Gülten de onun arkasına geçip ellerini uzattı. İncecik sesiyle, lokomotif gibi ötmeye başladı:

«Düüüt... Düt! Düt! Düüüü!..»

«Ço ço ço ço!.. Ço ço ço ço!..»

«Ço ço ço ço!.. Ço ço ço ço!..»

«Ço ço cu... cu cuk... lar!..»

«Söyle çabuk! Tren kalkıyor!.. Yetişemezsin sonra!..»

«Ço ço cu cu cuk... lar!..» diye baştan almak istedi konuşmasını. Takılıp kaldı. Bütün çocuklar sıraya girmişler, sanki birer vagon olmuşlardı. Paytak bir düdük çektikten sonra:

«Geldik izmit'e!» dedi, «Şimdi istasyona giriyoruz! Sakın raydan çıkmayın! Ankara'dan gelen trenin altında kalır, ezilirsiniz!»

Tam o sırada karşıdan Külüstür göründü. Durra kalka geliyordu. Sokağa dönerken durdu birden. Hem de yolun ortasında. Şoför Apti bir süre yürütmek için uğraştıysa da yürütemedi. Başını kapının camından uzattı:

«Çocuklar!» diye seslendi, «Akü boşalmış. Gelin de dayanıverin arkasından! Yolun kenarına alalım şunu! Satacağım namussuzu! Beni yollarda bıraktı İzmit'e giderken!»

Çocuklar hep birden geçmişlerdi kamyonun arkasına. Şoför Apti direksiyondan:

«Haydi çocuklar!» dedi, «Ben hooop derken hep birden dayanacaksınız! Haydi hooooop!..»

Koskoca araba sanki kanatlanmış gibi uçuyordu.

«Dayanın çocuklar, bırakmayın! Hooooop!» Tam kapının önüne gelmişti Külüstür. Frenlere basıp durdurdu arabasını Şoför Apti:

«Tamam çocuklar! Sağolun!..»

El frenini de çektikten sonra kontak anahtarını çıkarıp cebine koydu. Bu kez üzerinde unutmuştu. Gözleriyle Bacaksız Bahri'yi aradı, bulamadı.

«Nerde bu adam?» diye sordu arkadaşlarına.

Bu arada Bacaksız'ı unutmuşlardı. Onlar da dört yanlarına bakındılar, görmediler. Oysa az önce kamyonu itenler arasında o da vardı. Araba durur durmaz toz olmuştu ortadan.

ALTINCI BÖLÜM

Oysa çok uzaklarda değildi Bacaksız. Hemen kamyonun altına kayıvermişti, durur durmaz, sürtüne sürtüne ortalara doğru gelmiş, sonra hooop, kendini alıvermişti çaprazlama duran iki demirin üzerine. Tam on beş kiloluk bir adamdı Bacaksız. Lastik top gibi ellerini, ayaklarını karnının altında topladı mı böyle kimseye görünmeden saatlerce kalabilirdi. Eve gitse mutlaka dayak vardı bu akşam. Babası, yoldan dönmüştü, tersliği üzerindeydi. Bütün suçları Bacaksız'ın üzerine yıkacaktı:

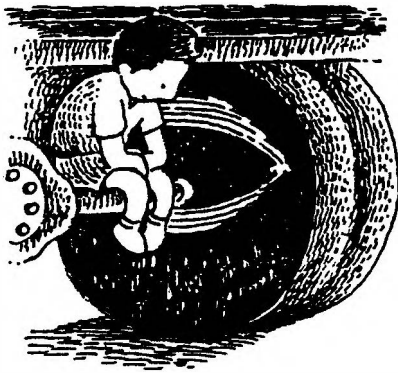
«Sen ağaca çaptın da araba bundan bozuldu!» diyecekti.

Neden bundan bozulsundu. Külüstür yavaşçacık toslamıştı yolun kenarındaki ağaca. Toslar toslamaz da nerden yetişmişse yetişmiş, Salih Amca frenlere basmıştı. Bu çarpmayla bozulursa, Salih Amca nasıl tıklar tıklar çalıştırdı arabayı! Kendi kendine:

«Bu Külüstür'de iş yok ama...» dedi, «Babamda hele hiç iş yok! Bugün ne güzel de çalıştırdı Ford'u şu Salih Amca. Doğrusu birinci sınıf şoför. Ne güzel de sürüyor Ford'u.»

Yerleştiği demirin üstünde ayağını değiştirirken:

«Yok canım!» dedi, «Babam hiç de aşağı kalmaz Salih Amca'dan. Arabası, adı üstünde, Külüstür... Hiç ikisi bir olur mu?»

Dobiş Mehmet, bu sırada gelmiş, Külüstür'ün tam önünde durmuştu. Eski pabuçlarını görüyordu, kıvrılıp kaldığı yerden:

«Paytak be!» dedi, «Nereye gitti dersin bu Bacaksız?»

«Nereye gidecek!» dedi Paytak, «Eve gitmiştir.»

«Evin kapısı açıldı mı ki, içeri girsin!»

«Pencereden girmiştir. Sen bilmezsin o Bacaksız'ı... Geçen gün elektrik direğinin tepesine çıktı. Cideli o... Köyde ağaçlara çıkmayı öğrenmiş. Sen çıkabilir misin düz ağaca?»

«Neden çıkamazmışım! Hep Bacaksız mı çıkarmış ağaca, ben de çıkarım!»

«Sen nerde öğrendin ağaca çıkmasını?»

«Mecidiyeköy'de... Orası da köy değil mi?»

«Köy olmasına köy de, ağaç nerde?»

«Eskiden dut ağaçları varmış.»

«Sana ne eski dut ağaçlarından?»

«Teyzemin bahçesinde de dut ağacı varmış eskiden.»

«Eeee?..»

«Teyzem kestirmiş bu dut ağacını...»

«Eee?»

«Evine merdiven yaptırmış...»

«Korkarım sen bu dut ağacından yapılmış merdivene çıktın.»

«Ne sandındı!.. Hem de tepesine kadar.»

«Sen palavracılıkta Bacaksız'ı da geçtin!»

Bacaksız öfkesinden ayağının birini yere basıverdi, «pat» diye. Bereket kimse duymamıştı.

Paytak Yılmaz:

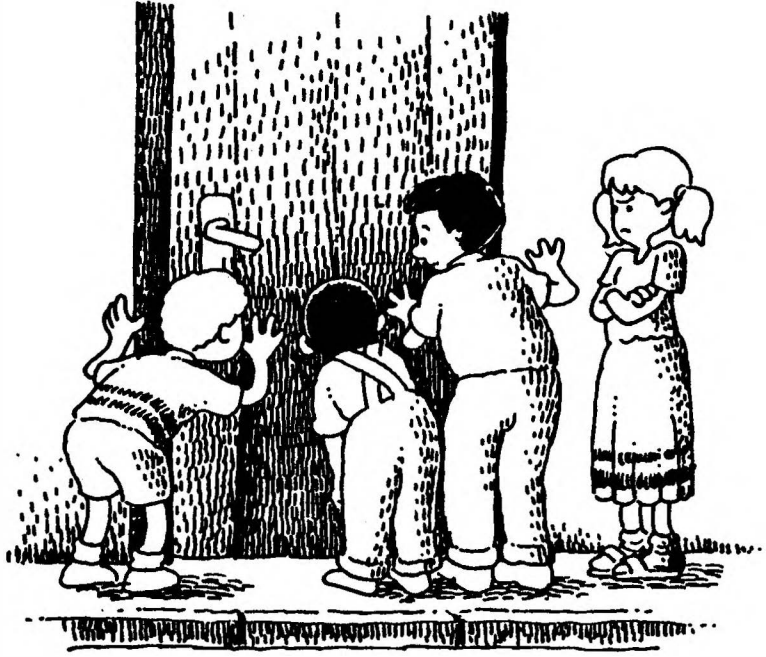
«Babası kemiklerini kırıyordur Bacaksız'ın içerde!» dedi.

«Oh olsun!» dedi Dobiş, «Kamyona biner de işletir mi? Kırсын kemiklerini!»

«Kimbilir nasıl da bağırıyordur.»

«Gel dinleyelim kapıdan!»

İkisi de kapının önünde durmuşlar, sırayla kulaklarını anahtar deliğine koyup içerisini dinliyorlardı.

«Hiçbir şey duyulmuyor,» dedi Paytak.

«Hadi ordan!» dedi Dobiş. «Nasıl duyulmuyor. Anneee, diye bağıyor taaa içerlerden!»

Paytak kolundan çekti arakadaşını.

«Hele dur!» dedi Dobiş, «Bayıldı Bacaksız,

hiç sesi çıkmıyor! Elbette bayılır. O kadar dayağı yersen, ben de bayılırdım.»

«Canım çekil de bayıldığını ben de dinleye-

yim!»

«Neresini dinleyeceksin, bayıldı diyorum sana! Belki de ölmüştür.»

«Gebersin!» dedi Paytak.

Oysa ondan hiç de böyle bir düşmanlık beklemiyordu Bacaksız. Kızgınlıktan iki ayağıyla birden bastı yere, küt, küt!..

Bacaksız, arabanın altından çıkıp yakasına yapışmayı düşündü. Dobiş Mehmet'e de kızmıştı.

«Seni yalancı, seni!» diyecekti. «Sen ne sanıyorsun beni! Babamdan dayak yiyecek adam mıyım ben!»

İşte o zaman babasının eline geçer, geberene kadar yerdirdi dayağı. İki ayağını yavaşça yere vurup hızını aldı, demirlerin üzerine tavuklar gibi tünedi yeniden.

Bütün çocuklar koşarak gelmişler, Dobişle Paytak'ın arkasına yığılmışlardı. Hapşırık Gülten:

«Nereye bakıyorsunuz kapının deliğinden?» dedi, «Bahri'ye mi bakıyorsunuz?»

Bacaksız Bahri şaşırılmıştı tünediği yerde:

«Bak hele!» dedi, «Hapşırık, her zaman yüzüme karşı Bacaksız, derdi. Ben olmadığım zaman adımı söylüyor. Ne iyi kızmış şu Gülten! Ben de ona bir daha Hapşırık diye takılmayacağım!»

«Evet» dedi Paytak, «Bacaksız'a bakıyoruz. Öyle bir dayak attı ki babası!»

«Yazık!» dedi Gülten, «Suçu neymiş çocuğun?»

«Daha ne olsun babasının arabasına binip kontak anahtarını çevirdi. Üstelik arabayı da ağaca bindirip bozdu. Adamcağız İzmit yolundan geri dönüp gelmiş!»

«O da kontak anahtarını arabanın üzerinde unutmasaydı!»

Bacaksız kıvrıldığı yerden:

«Aferin Gülten!» dedi. «Bi daha hep senden yanayım ben! İkimiz bir olalım. Bütün şu Fesleğen Sokağı'nı duman edelim seninle!»

Gülten:

«Eli kırılısın Şoför Apti'nin!» dedi. «Bacak kadar çocuk dövülür mü? Kuş kadar çocuk.»

Yooo! Buna gelemazdi Bacaksız. Kendisine bir kızın acımasına dayanamazdı. Hele adı Hapşırık da olsa, bir kızın kendisine «acak kadar,» «kuş kadar çocuk» demesi hiç hoşuna gitmezdi. Bacak kadardı ama kimden aşağı kalırdı. Tek başına Karamarsık Çetesi'nin karşısına bile çıkabilirdi. Önüne katar, kaçırabilirdi onları. Hiç kimseden korkmazdı.

«Bak Gülten kardeş!» dedi içinden. «Bana acımanı hiç beğenmedim. Bacak kadar bile olsam gene de yürekli adamımdır ben! Kavgadan hiç yılmam. Hakkımı yerlerse dişlerini sökerim adamın!»

Tam bu sırada babası açıvermişti kapıyı:

«Çocuklar!» dedi, «Bahri'yi göreniniz var mı?»

Gülten hemen sokulmuştu Şoför Apti'ye:

«Evde değil mi Bahri?» dedi.

«Evde yok!» dedi. «Bir ara gözüme ilişmişti, arabayı arkasından iterken!»

Dobiş Mehmet:

«Ben sesini duydum Bahri'nin evde,» diyecek oldu.

«Hadi ordan palavracı!» dedi Gülten. «Beni de kandırdın dayaktan bayıldı diye..»

«Bulun da gelin onu!» dedi babası.

«Ne yapacaksın Amca bulup da gelirsek?» diye sordu Gülten.

Birden öfkesi tepesine sıçramıştı babasının:

«Size ne!» dedi, «Ben bilirim ona yapacağı-mı! Yaptıkları yetmiyormuş gibi, para vermiş de manavdan bile bile kabak karpuzu almış gelmiş eve!»

«Yani...» dedi Paytak, «Biraz okşayacaksın, öyle mi?»

«Ne birazı! Pestilini çıkaracağım Bacaksız'ın! Ah bir elime geçirsem onu!»

Bacaksız tünediği yerden:

«Zor eline geçirirsin beni!» dedi.

«Suçu bir değil ki...» dedi babası, «Koskocaman olgun karpuzu kaçırmış elinden de...»

Sarı Sevil incecik sesiyle:

«Nereye kaçırmış Amca?» dedi.

İçi cız etmişti Bacaksız'ın, onun sesini duyunca.

«Bakalım...» dedi içinden, «O da Gülten kadar seviyor mu beni?»

«Eee sonra Amca?» diye konuşturmak istedi Sevil.

«Eeesi, meesi... Bugün yapmadığı kalmadı bana. Arabayı da ağaca çarptı üstelik!»

Öfkesinden boyuna söyleniyordu:

«Karpuzu kaçırdı, yerine para verip, kabak karpuzu aldı. Yaptıkları yetmiyormuş gibi bir de başını alıp kaçtı, edepsiz! Ber elime geçirirsem, ah bir elime geçirirsem onu!..»

Bakalım, tam burada Sevil ne diyecekti? Yüreği ağzında bekliyordu Bacaksız.

«Haklısın Amca!» dedi Sevil. «Bugün doğrusu çok üzmüş seni!»

«Üzmek de laf mı! Hele bir elime geçsin! Bak, nasıl ayırıyorum bacaklarını!»

Bir süre hiç ses duyulmadı. Şoför Apti:

«Haydi çocuklar!» dedi. «Hava karardı, evlerinizden beklerler sizi!»

Çocukların bir bölümü çoktan tutmuştu evlerinin yolunu. Geriye kalanlar da, birbirlerine baka baka girdiler kapılarından içeri. Seksek Ali her akşam evine girerken söylediği tekerlemeyi tutturdu:

«Evli evine
Köylü köyüne
Evi olmayan
Sıçan deliğine!»

Seksek Ali'nin bu tekerlemesi ilk kez dokunmuştu demir borunun üzerine tüneyen Bacaksız'a. Evli, evine gidecekti. Köylü de köyüne... Evi köyü olup da gitmeyen, sıçanın deliğine girecekti, öyle mi? Üzerinde tünediği soğuk demir, sanki soğuk derili bir yıldı, buz gibi... Eli birden gevşeyivermişti. Gene pat diye iki ayağıyla birden yere bastı. Aman görmesinler, diye hemen toplandı. Ayaklarını kıvrırıp aldı altına.

«Seni Seksek Ali, seniii! Evine gitmeyen sıçan deliğine girsin, öyle mi? Bak bir gün seni nasıl sokarım sıçan deliğine, görürsün! Hem seni deliğe soktuktan sonra nasıl tıkarım deliğin ağzını, görürsün sen!»

Babası evin kapısını aralık bırakıp uzaklaşmıştı. Bir süre onun ayak seslerini dinledikten sonra, iki ayağını birden yere bastı. Bu durumda arabanın altından görüp kimse çıkaramazdı. Hava da kararmıştı iyiden iyi.

«Ben şu aralık kapıdan yavaşça içeri girsem. Evin içinde güzelce bir yere saklansam...» diye düşündü.

Evet, kapıdan içeri girse?.. Ya annesiyle yüz yüze gelirsee?.. İki odalı bir evdi. Annesi, odanın

birinde değilse, öbüründeydi. İster istemez görecek, görünce de babasına söyleyecekti. Ona yalvarsa, yakarsa?.. Anne beni sakla dese?.. Hadi, annesi kırmadı, sakladı diyelim... Sonra babası gelince ne olacaktı? «Oğlan nerde?» diye sormayacak mı? Hadi annesi, oğlan eve gelmedi, dedi... İnanacak mıydı? Bir de evin içinde karşılaşılırsaaa?..

«İyisi mi...» dedi içinden. «Nasıl olsa babam beni aramaya gidecek... Arasın bakalım, yorulup usanana kadar, arasın!»

Yoldan hiç kimse geçmiyordu. Kenar mahal-lenin de en kenarıydı bu sokaklar. Onu arabanın altında kimse görmediğine, göremeyeceğine göre korkulacak bir şey yoktu. Sabahı burda etti mi, erken erken Salih Amca'lara gider, sanki evden oynamaya geliyormuş gibi, «Annemin selamı var!» der, baş köşeye geçerdi. «Hadi çocuklar!» derdi, «Evcilik oynayalım!»

Ne evciliği? İş evcilik mevcilik değildi, sabah çayıydı! Eh, yutturabilirse!

Babası en az bir saattir eve dönmemişti. Tam ayak seslerini duyduğu sırada Seksek Ali'nin babasına rastlamıştı köşebaşında:

«Merhaba Hayri Efendi!» demişti.

«Merhaba Apti Usta! Araba kapının önünde... Sen yayan, nerden böyle!»

«Nerden olacak! Bizim Bacaksız yok da ortalarda. Fırıl fırıl onu arıyorum!»

«Akrabalara gitmiş olmasın!»

«Bilmez ki akrabaların evinin yolunu! Taaa Halıcıoğlu'nda...»

«Zamane çocukları... Sora sora bulur bunlar!..»

«Bilir sonunda dayak yiyeceğini!.. Gidemez!»

Güldü adamcağız:

«Peki..» dedi, «Dayaktan korkuyordu da neden kayboldu ortalıktan! Dedim ya tüm kovboy bunlar!»

Bayağı kışkırtıyordu babasını:

«Acınmaz bunlara!» dedi, «Sen gir içeri... Nerdeyse çıkar gelir, düşer tuzığa!»

«Canı cehenneme!» dedi babası, «İsterse gelmesin! Bugün çektirdi Bacaksız bana.»

Böyle demişti ama, Seksek Ali'nin babası, uzaklaşıp gittiği halde Şoför Apti, hâlâ giremiyordu içeri!

Bacaksız buz gibi demir boruya sarıldığı halde gık demiyordu. Soluk bile almıyordu korkudan.

Ayaklarını görüyordu babasının. Şoför Apti önce bir sigara yaktı, bir iki soluk çektikten sonra, aralık kapıyı itip girdi içeri. Eve girince sürgüyü

çekerdi içerden. Duyulmamıştı çektiği. Oğlunun döneceğine inanıyordu, demek.

«Bekle!» dedi, Bacaksız. «Zor düşerim tuzağā ben!»

YEDİNCİ BÖLÜM

Ilık bir Ağustos gecesiydi. Köşe başındaki elektrik lambası da yanmasa ayışığı ortalığı gündüz gibi aydınlatabilirdi. Uzaklardan birkaç kez polis düdüğü duyuldu. Ona taaa kırlardan başka bir düdüğü, duyulur duyulmaz bir yanıt verdi. Bir saattir, ne polis, ne bekçi... Sanki bütün mahalle, bütün kent uykuya dalmıştı.

Bu arada Bacaksız da kestirmişti, hafiften... Belki bir, belki iki saat... Hiçbir tehlike yok diye demir boruların üstünden inmiş, serin kaldırım taşlarının üzerine uzanmıştı. Uyanır uyanmaz battaniyesini aramıştı. Belki de biraz üşüdüğünden... Elini sağa sola uzatmıştı, gözlerini aralamadan. Nereye uzansa taşlara değiyordu parmakları.

«Yatağımdan kaymış olacağım...» diye düşündü.

«Anne!» diye seslendi. Hiçbir yanıt gelmemişti. Kuşkulanır gibi olmuştu durumdan. Annesi hep duyardı böyle seslenince... Yoksa mutfağa mı gitmişti?

«Anne! Nerdesin?»

Yattığı yere doğru ayak sesleri yaklaşıyordu. Nasıl ayak sesleriydi böyle? Sanki sokakta yürür gibi... Taşlara çarpa çarpa atılan adımlardı bunlar... Sert ayak sesleri, askerce... Oysa annesi düşte gezer gibi yürürdü, evin içinde. Terlik bile giymezdi, kimse uyanmasın diye. Demek sokaktaydı! Neden sokakta yatıyordu? Her gece olurdu bu, yalnız sokakta değil, dağbaşına da çıkardı, deniz kıyısında da gezerdi. Hiç tanımadığı sokaklarda bile dolaştığı olurdu. Büyükler buna «düş» derlerdi. Düş görmek derlerdi. O da düş görüyordu demek.

Ayak sesleri korka korka gelmiş yanına kadar sokulmuştu. Yoksa düş değil miydi bu? Durmuştu sesler işte! İki kişi olmayıldılar. Ayağı postallı adam:

«Kabak mı?» diye sordu arkadaşına.

«Kabak değil!» dedi.

Karpuzcu olmasındı bunlar sakın? Karpuzun olgun olup olmadığına bakıyorlardı. Demek ham değildi baktıkları karpuz!

«Hiç umut etmezsin bu külüstür arabadan. Böyle lastik yeni arabalarda bile bulunmaz!» dedi, postallısı.

«Şaşılacak şey!»

Arabanın dört yanını dolaşmaya başlamışlardı ikisi birden.

«Tamam!» dedi Bacaksız içinden. «Ben evde değilim, arabanın altındayım! Bunlar da hırsız!..»

«Önce yerime geçeyim!» diye düşündü, «En-selenmeyelim tavuk gibi!»

Ayaklarının burnuna basarak çıktı demir bo-
ruların üzerine, tünedi. Eğilip de baksalar bile gö-
remezlerdi Bacaksız'ı artık.

Postallı adam «Biri kabak ama...» dedi, «Üç
lastikde de iş var! Yeni değiştirmiş kamyonun sa-
hibi. Bizi düşünmüş olacak!»

Bacaksız içinden: «Yanılmadı!» dedi, «Ba-
bam geçen hafta yenilemişti lastikleri... Dördüncü
lastik evde. Ön sağ tekerlek, işlerine yaramaz on-
ların! Eee? Göz göre göre verecek miyim lastikle-
ri, bu adamlara?»

«Hasan be!» dedi kalın seslisi, «Çıkar krikoyu da başla, şu ön lastiklerden!»

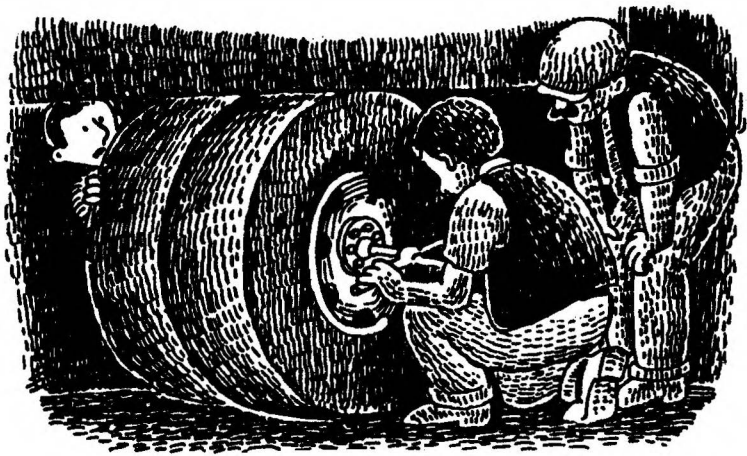
«Çıkardım bile! Kriko hazır!»

«Takozları da çıkar!»

«Onlar da hazır!»

«Başlasana, ne duruyorsun?»

Oysa başlamıştı adam. Bacaksız'ı sarsa sarsa
lastiklerin somunlarını gevşetiyordu. Sonra taktı
krikoyu. Bu kez de yükselmeye başlamıştı. Öbürü
almış eline somunları gevşetecek anahtarı, öbür

tekerleğin somunlarını çeviriyordu. İkisi birden makine gibi çalışıyorlardı, tıkr tıkr.

«Beşyüzden aşağı etmez bu lastikler!» dedi postallısı.

«Üçü, bin beşyüz!..»

«Bizimki iş değil ama, ne yapacaksın! İşe girene kadar bu böyle gidecek!»

«Bırak lafı da iş gör!.. Geç üçüncüye artık!»

«Üç tane, kız gibi takoz da kamyoncuya armağanımız olsun!»

«Tamam mı ikisi?»

«Üçüncüsü de tamam!»

«Yahu biz bunları yuvarlaya yuvarlaya mı götüreceğiz!» dedi postallısı.

«Başka nasıl götürelim!»

«Ev, bir sokak aşağıda... Kõşe başında. Kõşeyi döndük mü tamam! Sabri bizi bekliyor!»

«Peki!» dedi, «Sen al bir tekini götür yuvarlaya yuvarlaya!»

«Doğrusu da bu! Sen bekle burda!»

Bacaksız ne yapacağını biliyordu artık. Gidenin dönmesini bekleyecekti. Geriye kalan iki lastiği de alıp giderlerken kapının ziline dokunacak, babasını uyandıracaktı. Babası ne yaparsa yapsındı artık. Hangi eve lastikleri bıraktıklarını konuşmalarından çıkarmıştı. Bu evde mutlaka Zeynep'in babasının lastikleri de olmalıydı. Daha iki üç gece önce çalındığını biliyordu. Ayak seslerinden gidenin döndüğünü anlamıştı. Kalın seslisi son iki lastiği hazırlamış, bir eline de takım torbasını almıştı.

«Haydi!» dedi, «Geriye bir şey kalmasın!»

Lastikleri yuvarlaya yuvarlaya götürüyorlardı. Tam köşeyi dönerken Bacaksız arabanın altından çıkmış, kapının ziline dokunmuştu. Kulağı kişişte olan şoför Apti, hemen açmıştı kapıyı. Oğlunu karşısında görünce birden ne yapacağını şaşırmıştı. Dövsün mü, sarılıp kucaklasın mı?

«Neredeydin çabuk söyle!» diye, yürüdü üzerine.

«Arabanın altında!» dedi.

«Ne yapıyordun arabanın altında?»

«Ne mi yapıyordum... Arabayı bekliyordum. Tam ben beklerken, hırsızlar geldiler, lastikleri söktüler...»

«Kim söktü?» diye birden toparlandı.

Babasının ayağında pijamasının altı vardı. Ayakkabılarını giymeden fırladı sokağa... Bacaksız da birlikte...

«İşte baba!» diye köşeyi dönen hırsızları gösterdi. «Bak, lastikler de ellerinde! Yuvarlayıp götürüyorlar!»

Şoför Apti'nin gözü karaydı. Korkmazdı böyle ufak tefek işlerden! Arkalarından koştu:

«Bırakın lastikleri!» dedi, «Ateş ediyorum, bırakmazsanız!

Ne tabancası vardı Şoför Apti'nin, ne de üzerinde bir çakısı... Çakısı olması için en azından pijamasının ceketini olmalıydı. Bir solukta yetişti hırsızlara. Onun koşması kolaydı ama, hırsızlar koşarken lastikleri nasıl yuvarlayacaklardı? Bırakıp kaçmak zorunda kalmışlardı sonunda. Hırsızlar bu durumlarında bile sığınacakları ev belli olmasın diye, önünden geçip çok uzaklara gitmişlerdi. Ama Bacaksız'ın onların, konuşmalarından anladığına göre, sonunda sığınacakları yer, şu sokağın başındaki ilk ev olmalıydı. Lastiğin birini bulamayan babası üzgündü:

«Söyle!» dedi, «Hangi eve sakladılar üçüncü lastiği?»

«Gel!» dedi, «Göstereyim!»

Bir süre yürüdüler. İkinci sokağın başında durdu Bacaksız Bahri.

«Bak baba!» dedi, «Şu ışığı yanan ev var ya, işte o! Neden ışık yanıyor biliyor musun? Onları bu evde Sabri adında bir arkadaşları bekliyor da ondan! Konuşmalarından anladım!»

«Aferin be!» dedi, «Demek korkmadın!»

«Neden korkayım. Benim suçum yok ki...»

Çok hoşuna gitmişti yürekli bir çocuk oluşu.

«Bak!» dedi, «önce giyineceğim ben... Sonra birlikte karakola gideceğiz. Olanı biteni anlatacaksın polislere...»

«Olur!» dedi, «Anlatırım... Ama çabuk gidelim, o Sabri adındaki adam kaçmasın!»

Babası giyinirken seslendi bir ara Bacaksız:

«Baba!»

«Söyle!»

«Arabanın altına neden girdiğimi de anlatacak mıyım?»

«Anlatacaksın ya!»

«Sana kızarlarsa polis amcalar...»

«Bana neye kızsınlar.. Kızsalara, kızsalar ehliyetsiz araba kullandığın için, sana kızarlar.»

«Karpuzu da bu yüzden kaçırdım elimden!»

«Bir daha ehliyetsiz direksiyona yapış da, görürsün dünyanın kaç bucak olduğunu!»

«Hırsızları da ehliyetle mi yakalıyoruz?»

Baba-oğul karakola gitmişler, evi polislere göstermişlerdi.

Ertesi gün Zeynep'in babası, hırsızlara yataklık eden Sabri'nin evinden gıcır gıcır dört yeni lastiğini kurtardıktan sonra Bacaksız'a on liralık bir çikolata vermişti, hem de Zeynep'in yanında.

«Aferin!» demişti, «Canın ne zaman isterse arabama biner, Boğaz Köprüsü'nden geçebilirsin benimle.»

«Sağol Amcacığım! Çok teşekkür ederim!»

Hüsnü Amca'nın verdiği çikolatayı beşe bölmüş, bir gün önce evcilik oynadığı arkadaşlarına dağıtmıştı. Zeynep hem Bacaksız'ın verdiği çikolatayı yiyor, hem de ağız tadıyla Boğaz Köprüsü'nü anlatıyordu ona:

«Kulübelere güzel giyimli ablalar oturmuşlar, gelen geçen arabaların şoförlerinden kollarını uzatıp para alıyorlardı.»

Sonra suçlarmış gibi Bacaksız'a bakıyordu:

«Sen dün hiç bunlardan söz etmemiştin bize!»

«Ben mi?» dedi Bacaksız Bahri, «Unutmuşum bunları... Belki de bizden para istemediler... Bizimki kamyon diye!»

«Olur mu öyle şey!» dedi, «Ben Salih Amca'ya sordum. Kamyonlardan daha da çok para alıyorlarmış! Kamyonun boşundan elli, dolusundan yetmiş lira...»

Bacaksız, uydurduğu Köprü gezisi için çok utanmıştı. Bir daha başından geçmemiş olayları, başından geçmiş gibi anlatmayacaktı. Anlatırsa böyle yüzüne gözüne bulaştırıyordu işte. Görmek başka, uydurmak gene başkaydı. Hem kişi uydururken rahatça anlatamıyordu ki... Dili dolaşıyordu. Görmek de, yaşamış olmak gibi, çok kolaylık sağlıyordu anlatana.

Zeynep ikolatanın, payına dŒen son parçasını yedikten sonra, arkadaŒa Bahri'ye sokuldu:

«Anlat!» dedi, «Hadi anlat!»

Korka korka sordu Bacaksız Bahri:

«Neyi? Gene kopriyu mu?»

«Ne kopriu canım! Bizim lastikleri alanları nasıl buldun çıkardın, onu anlat!»

RahatlamıŒtı Bacaksız:

«Haaa!..» dedi, «Lastik hırsızlarını mı... Dur, anlatayım!»

İçine hiçbir yalan katmadan, en önemli yanlarını sıradan anlatmıŒ, dinleyenlerin ağızları açık kalmıŒtı.

BİRİNCİ KİTABIN SONU

Rıfat Ilgaz

BACAKSIZ Kamyon Sürücüsü

Rıfat Ilgaz, çocuk romanlarında da, öteki yapıtlarında olduğu gibi son derece yalın bir dil kullanmıştır. Sıcak, insanı sarıveren akıcı bir anlatımı vardır. Özellikle *Bacaksız'ın Başından Geçenler* dizisinde; çocuklar arasındaki diyaloglar, kullanılan sözcükler, yakıştırmalar, takılan lakaplar son derece yerli yerine oturmuştur. Zorlama yoktur. Bunda yazarın çocuklara sevgiyle yaklaşması kadar, onları yakından gözlemleyip tanıması da etken olmuştur kanımca.

Gülsüm Akyüz

www.cinaryayincilik.com
www.rifatilgaz.info
cinar@cinaryayincilik.com

ISBN 975-348-039-3

9 789753 480390

